

Rahatoimikonttorin ilmoitettua, että Alma Liljebladin n. s. kainojen köyhien rahastosta kuluvana vuonna oli avustuksina annettavissa enintään 50,000 markkaa, kamari päätti¹⁾ sanomalehtikuulutuksella julistaa vähintään 1,000 markan suuruisia avustuksia kamarilta haettavaksi. Määräajan kuluessa yhteensä 171 henkilöä oli hakenut avustusta, ja rahatoimikamari päätti²⁾ Rouvasväenyhdistyksen annettua lausuntonsa hakemuksista antaa edellä mainitun suuruiset avustukset yhteensä 50 eri henkilölle, jolloin avustuksen myöntäminen 19 henkilön osalta uskottiin Rouvasväenyhdistykselle. Samalla kamari päätti, että kyseisiä avustuksia haettaessa vastedes oli täytettävä painetut kaavakkeet.

Leskirouva B. von Fieandt oikeutettiin³⁾ myöskin v. 1930 saamaan 10,000 markan avustus Gunnar Hjeltin rahastosta.

C. Muut asiat.

Rahatoimikamarin kokoukset y. m. Rahatoimikamari päätti⁴⁾:

1) että kamarin varsinaiset kokoukset kertomusvuonna pidettäisiin tiistaisin klo 19 ja lauantaisin klo 14 tai pyhän sattuessa tarpeen mukaan lähinnä seuraavana arkipäivänä samaan aikaan;

2) että kamarin jaosto kokoontuisi keskiviikkoisin klo 15, mutta että asianomaisella jaostolla olisi oikeus toisinkin sopia kokouspäivästä ja -ajasta;

3) että jaoston kokoonpano olisi seuraava: tammi—huhtikuussa herrat Estlander ja Virta, touko—elokuussa herrat Leopold ja Halme sekä syys—joulukuussa herrat Levonius ja von Frenckell; herra Estlanderin varamiehenä toimisi herra von Frenckell ja päinvastoin, herra Halmeen varamiehenä herra Virta ja päinvastoin sekä herra Levoniuksen varamiehenä herra Leopold ja päinvastoin, kuitenkin siten, että jonkun varajäsenen ollessa estyneenä joku muu kamarin jäsenistä voitiin kutsua jaoston kokoukseen;

4) että kansanpuistojen jaostoon kuuluisivat samat henkilöt kuin v. 1929, nimittäin herrat Castrén, Estlander ja Halme;

5) että kaupunginjohtajat ja sihteerit olisivat yleisön tavattavissa klo 13—15 sekä asiamies ja notaarit klo 10—15, lauantaisin kuitenkin ainoastaan klo 14:ään asti; sekä

6) että rahatoimikamarin ja -konttorin kuulutukset Sanomalehtien ilmoitustoimiston välityksellä julkaistaisiin sanomalehdissä *Arbetarbladet*, *Helsingin sanomat*, *Hufvudstadsbladet*, *Suomen sosialidemokraatti* ja *Uusi Suomi*.

Toukokuun 17 p:stä lähtien rahatoimikamarin lauantaikokoukset päätettiin⁵⁾ pitää perjantaisin klo 15 sekä kamarin ylimääräiset kokoukset⁶⁾ syyskuusta lähtien perjantaisin klo 19.

Kaupunginkassan vuosineljännestartuksissa tuli⁷⁾ kaupunginjohtajan olla saapuvilla rahatoimikamarin edustajana.

Rahatoimikamarille asetetut laskut tuli⁸⁾ kanslianjohtajan ja hänen ollessaan estyneenä rahatoimenjohtajan hyväksyä. Kanslianjohtajan esityksestä kamari sittemmin päätti⁹⁾, että kiinteistöisännöitsijän tuli hyväksyä ja viedä

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. lokak. 1,839 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 2,395 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 2,143 §; vrt. v:n 1928 kert. s. 260. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. tammik. 1 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. toukok. 1,079 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. elok. 1,588 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. tammik. 2 §. — ⁸⁾ S:n s:n 3 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. huhtik. 941 §.

kirjoihin ne laskut, jotka maksettiin sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvästä määrärahasta Yleiset vesipostit; vedenkulutus, hoito ja kunnossapito.

Rahatoimikamari, rahatoimikonttori ja kamarin alaiset laitokset oli pidettävä suljettuina pääsiäislauantaina ¹⁾, toukokuun 1 p:nä ²⁾, juhannusaattopäivänä ³⁾ sekä lauantaina joulukuun 27 p:nä ⁴⁾; viimeksimainitun kauden 24 ja 31 p:nä ne pidettäisiin auki ainoastaan klo 10—12.

Liputus juhannuspäivänä. Itsenäisyyden liiton esityksestä rahatoimikamari päätti ⁵⁾, että kaikki kaupungin kiinteistöt oli liputettava juhannuspäivänä ja että jättiläislippu vedettäisiin Tähtitorninmäen lipputankoon.

Kaupungin kuulutus. Aikakauslehti Mercatorin johtokunnan anomuksesta rahatoimikamari päätti ⁶⁾, että Helsingin kaupungin obligatiolainoja koskevat kuulutukset julkaistaisiin myöskin tässä lehdessä.

Lainakysymyksiä koskevain päätösten julkaiseminen. Koska sanomalehdistössä oli julkaistu osaksi vääriä tietoja erään obligatiolainan ottamista ja sen käsittelyä rahatoimikamarissa koskevasta kysymyksestä, rahatoimenjohtaja tiedusteli, eikö tätä kysymystä koskevien pöytäkirjain tarpeellisia osia voitu julkaista. Vastustamatta periaatteellisesti pöytäkirjainsa sisällyksen julkaisemista rahatoimikamari kuitenkin puheena olevassa tapauksessa, koska kysymys oli käsitelty salaisesti eikä kaupunki vielä ollut saanut obligatiolainaa, päätti ⁷⁾, että pöytäkirjain sisällystä ei ollut julkaistava kysymyksen silloisessa vaiheessa, kun lopullista päätöstä ei vielä ollut tehty.

Rakennuspiirustuksia koskeva valitus. Terveydenhoitolautakunta oli anonut, että rahatoimikamari ryhtyisi toimenpiteisiin korttelin n:o 37 tontille n:o 9 rakennettavan Kauppapalatsi osakeyhtiön talon piirustusten hyväksymistä koskevan, maaherran heinäkuun 4 p:nä 1929 tekemän päätöksen kumoamiseksi, koska mainittu päätös oli ristiriitainen korkeimman hallinto-oikeuden yhtiötä vastaan vireillepannussa rakennusjutussa tekemän päätöksen kanssa. Rahatoimikamari päätti ⁸⁾ kehoittaa asiamiestä ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Lainopillisten lausuntojen painattaminen. Kaupunginjohtaja A. Castrénin esityksestä rahatoimikamari päätti ⁹⁾ painattaa kaikki rahatoimikamarin 10 viimeisenä vuotena hankkimat lainopilliset lausunnot ja selitykset sopivin alkulausein.

Rahatoimikamarin diariin merkityt ratkaisemattomat asiat. Rahatoimikamarin diariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luetteloja käsiteltäessä kamari päätti ¹⁰⁾ poistaa diarista m. m. seuraavat asiat: Sörnäisten kuritus-huoneen asemakaavan laatimista koskevan kysymyksen, kysymyksen kaupungin eläkkeiden ulosmittaamisesta velan johdosta, liikenteenjärjestelykomitean esityksen varoituslaitteiden hankkimisesta poliisilaitokselle liikenteen ohjaamiseksi sekä kaksi ehdotusta, jotka koskivat Töölönlahden sisäosan täyttämistä sekä obligatiolainan ottamista sitä varten.

Lisäksi rahatoimikamari päätti ¹¹⁾ siirtää joukon asioita kaupunginhallituksen ja kiinteistölautakunnan ratkaistaviksi.

Laskujen hyväksymistapa. Rahatoimikamari päätti ¹²⁾, että laskun hyväksyminen tulee siihen oikeutetun henkilön suorittaa omakätisellä allekirjoituksella tai omakätisellä nimimerkillä; että asianmukaisesti hyväksytyt laskut ja muut tällaiset asiakirjat on kaupungin omien elimien avulla lähetettävä suo-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 12 p. huhtik. 832 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 30 p. huhtik. 4,693 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 17 p. kesäk. 1,336 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 2,512 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 1,135 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. tammik. 274 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. tammik. 242 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. syysk. 1,834 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,468 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. toukok. 978 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,662 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,259 §.

raan asianomaiseen kassavirastoon; että, milloin jostain syystä on välttämätöntä poiketa tästä säännöstä, on maksettavaksi hyväksytty rahamäärä kirjaimin ja numeroin merkittävä hyväksymisasikirjaan sekä sitä paitsi puhelimitse ilmoitettava asiasta asianomaiselle kassavirastolle sekä että, ellei tällaista ilmoitusta ollut tehty, kassaviraston ennen laskun maksamista oli tiedusteltava laskun hyväksymistä sen hyväksyjältä.

Rahatoimikonttorin diarinpito. Rahatoimikamari päätti ¹⁾ antaa kaupunginkamreerille tehtäväksi antaa lausunnon rahatoimikonttorin diarinpidon välttämättömyydestä sekä sen järjestämisestä.

Kassakaapin avainten säilyttäminen. Saatuaan tietää, että useat kaupungin virastot säilyttivät kassakaapinavaimensa kaksoiskappaleen kaapissa, ja että sen johdosta käytännössä olleen avaimen kadotessa oli ollut pakko muuttaa lukkoa tai ovea, rahatoimikamari päätti ²⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin laitoksia kuittia vastaan luovuttamaan avaintensa kaksoiskappaleet rahatoimikonttorin holviin säilytettäväksi.

Veroluettelot. Rahatoimenjohtajan kehoituksesta kamari päätti ³⁾ v. 1931 kokeeksi noudattaa veroluetteloiden laatimisessa sellaista menettelytapaa, että ne kirjoitettaisiin rahatoimikonttorissa samalla kuin veroliput, jotka oli jaettava heti, ennenkuin veroluettelot asetettiin yleisön nähtäväksi.

V:n 1930 talousarvio. Kaupunginvaltuuston vahvistettua ⁴⁾ v:n 1930 talousarvion rahatoimikamari päätti ⁵⁾ huomauttaa Suomalaiselle oopperalle, että kaupunginvaltuuston päätökseen sisältyvä määräys avustuksen antamisesta oopperalle ilman ehtoja koski ainoastaan kamarin esittämää ehtoa yhden ruotsinkielisen näytännön antamisesta, joten ooppera siis kuten edellisinä vuosinakin oli velvollinen antamaan 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin. Samalla kamari päätti ilmoittaa Suomen kansallisteatterille, Svenska teaternille ja Kansan näyttämölle, että ne v. 1930 olivat velvolliset antamaan vastaavasti 25, 25 ja 10 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

V:n 1931 talousarvio. Talousarvioehdotuksen käsittelyn tuli ⁶⁾ tapahtua samassa järjestyksessä kuin ennen ⁷⁾, ja kaupunginvaltuuston talousarviovaliokunnan edustajat oli kutsuttava kamarin kokouksiin vasta ehdotuksen ollessa valmiina toiseen lukemiseen. Sanomalehdistölle ei saanut antaa tietoa, ennenkuin ehdotus oli kamarissa lopullisesti käsitelty.

Rahatoimikamarin sihteeri A. Danielson valittiin ⁸⁾ avustamaan rahatoimenjohtajaa talousarvioehdotuksen laadinnassa syyskuun alusta viimeistään joulukuun 15 p:ään ja neiti T. Leivo samana aikana avustamaan sihteeri Danielsonia.

Talousarvioehdotuksen ruotsintaminen uskottiin ⁸⁾ kamarin notaarille G. Brotherukselle kotityönä tehtäväksi.

Virkasäännön tulkinta. Sen johdosta, että eläinlääkintäbakteriologi J. Sjölundille oli myönnetty virkavapautta opintojen takia ja terveydenhoitolautakunta oli edellyttänyt, että hänellä oli oikeus palkan nostamiseen tältä ajalta, rahatoimikonttori oli tiedustellut, miten voimassa olevan kaupungin viranhaltijain virkasäännön 18 §:n määräys oli tulkittava. Koska maaliskuun 19 p:nä 1882 annettua terveydenhoitolautakunnan johtosääntöä ei ollut kumottu, rahatoimikamari katsoi ⁹⁾, että kaupungin viranhaltijain virkasään-

¹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 12 p. helmik. 3,473 §. — ²⁾ Rkmin pöytäk. 18 p. helmik. 451 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,970 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 99. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 28 p. tammik. 273 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 1,877 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 263. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 2 p. syysk. 1,641 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. toukok. 1,024 §.

nön 18 §:ää ei voitu soveltaa kyseisen johtosäännön ¹⁾ 17 §:ssä mainittuihin tapauksiin.

Teknillisten laitosten toimialaan kuuluvien töiden suorittaminen. Kaupungin teknillisten laitosten hallitus oli anonut rahatoimikamarilta, että kaupunginvaltuuston v. 1921 tekemä päätös ²⁾ teknillisille laitoksille kuuluvien töiden suorittamisesta peruutettaisiin ja sen sijaan määrättäisiin, että asianomaisten kaupunginviranomaisten niiden tehdessä päätöksiä tällaisten töiden suorittamisesta tuli hankkia tarjoukset sekä asianomaisilta laitoksilta että halukkailta urakoitsijoilta, ja että työt oli teetettävä näiden tarjousten perusteella kaupungille kulloinkin edullisimmalla tavalla. Koska kuitenkin kaupunginvaltuuston kyseinen päätös oli tulkittava siten, että asianomaisen viraston oli tehtävä päätöksiä erilaisten töiden suorittamisesta ensi sijassa käännyttävä kaupungin omien teknillisten laitosten puoleen, mikä kuitenkin ei velvoittanut näitä laajentamaan toimintaansa siten, että ne voisivat suorittaa kaikki kaupungin teknilliset työt, ja koska teknillisille laitoksille oli hyvin tärkeitä, että niiltä ensin tiedusteltiin, saattoivatko ne suorittaa tarpeelliset työt, rahatoimikamari päätti ³⁾, ettei esitys aiheuttanut toimenpiteitä.

Kotimaisen teollisuuden suosiminen. Kaupunginvaltuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti rahatoimikamari päätti ⁵⁾, että samoja periaatteita, jotka valtioneuvosto huhtikunn 10 p:nä 1930 tekemällään päätöksellä oli vahvistanut noudatettaviksi valtion hankinnoissa oli noudatettava myöskin kaupungin hankinnoissa sellaisin lisäyksin, että kotimaisista tarjouksista oli annettava etusija Helsingin kaupungissa toimivien yritysten tekemille, vaikkakin ne olisivat muita hieman korkeammat, sekä että ulkomaisten hankintain kuljetuksen mikäli mahdollista tuli tapahtua Helsingistä kotoisin olevilla laivoilla. Sitten kaupunkin teknillisten laitosten hallitus oli anonut tarkempia määräyksiä, jonka takia kamari päätti ⁶⁾ selvittää edellä mainittua päätöstään siten, että helsinkiläisille liikkeille voitiin maksaa enintään 3 % korkeampi hinta kuin muille. Korkeamman hinnan maksamista kotimaisille ja Helsingissä toimiville liikkeille koskevia määräyksiä tuli soveltaa ainoastaan edellyttäen, että niiden tuotteet laadultaan ja sopivuudeltaan täysin vastasivat ulkomaisia.

Alennuksen saaminen ostoksista. Rahatoimikamari päätti ⁷⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin hallituksia ja lautakuntia valvomaan, että kaupunki sai kaikki ne alennukset, joita eri liikkeet myönsivät asiakkailleen.

Aktiebolaget Herman Lindell osakeyhtiö, Osakeyhtiö Keskuspaprikauppa aktiebolag, Osakeyhtiö Bergström aktiebolag ja Aktiebolaget Th. Wulff osakeyhtiö nimiset toiminimet ilmoittivat, etteivät ne marraskuun 1 p:stä 1930 lähtien enää myöntäneet alennusta kalentereista, almanakoista eikä konttorikirjoista, mikä oli ilmoitettava ⁸⁾ kaikille kaupungin hallituksille ja lautakunnille.

Julkaisujen antaminen kunnalliselle keskustoimistolle. Kunnallinen keskus-toimisto oli rahatoimikamarille osoittamassaan kiertokirjelmässä anonut, että toimistolle lähetettäisiin esityslistat, painetut asiakirjat, asetuskokoelmat y. m. sen kuntain välisenä neuvoja antavana elimenä toimintaansa varten tarvitsemat painotuotteet. Rahatoimikamari päätti ⁹⁾, että tällaiset painotuotteet vastedes lähetettäisiin toimistolle.

¹⁾ Ks. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset s. 905. — ²⁾ Ks. v:n 1921 kert. s. 209. ³⁾ Rkmrin pöytäk. 18 p. maalisk. 655 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. s. 93. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 18 p. elok. 1,564 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 32. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 14 p. marrask. 2,181 §. — ⁷⁾ S:n s:n 2,205 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. lokak. 2,045 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 587 §.

Kaupunkien finanssitilasto. Tilastokonttori oli anonut rahatoimikamarilta, että kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehet velvoitettaisiin toimitamaan konttorille kaupungin viranomaisten hallussa vuosina 1928—29 olleiden kaupungin omien talojen huoneistojen arvioitua vuokra-arvoa koskevia tietoja, jotka olivat tarpeelliset tilastollisen päätoimiston vaatiman Helsingin kyseisten vuosien finanssitilaston laadintaa varten. Rahatoimikamari päätti ¹⁾ tämän johdosta kehoittaa kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiesten puheenjohtajaa antamaan tilastokonttorille sen haluamat tiedot.

Vuokratiedustelu. Sosialiministeriön sosialinen tutkimus- ja tilastotoimisto oli tiedustellut, suostuiko kaupunki myöskin v. 1930 järjestämään tavanmukaisen vuokratiedustelun, mutta tilastokonttorin siltä pyydettyssä lausunnossa ilmoitettua tämän tuntuvan turhulta, koska syksyllä tapahtuvassa yleisessä asunto- ja väenlaskennassa kerättäisiin täydelliset tiedot vuokrasta, kamari päätti ²⁾ ilmoittaa sosialiministeriölle, ettei se katsonut kaupungilla olevan syytä osallistua sellaiseen tiedusteluun.

Työnvälitystoimiston Vallilassa oleva haaraosasto. Työnvälitystoimiston johtokunnan esityksestä rahatoimikamari päätti ³⁾, että toimiston Vallilassa olevan haaraosaston toimintaa jatkettaisiin toukokuun aikana, ja osoitti yleisistä käyttövaroistaan 4,700 markkaa juokseviin menoihin sekä vuokrain ja vuokrankorotusten määrärahasta 1,500 markkaa vuokraan.

Eläinklinikan perustaminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1928 valtuuttanut ⁴⁾ rahatoimikamarin sopimaan jonkun laillistetun eläinlääkärin kanssa eläinklinikan ylläpitämisestä Pengerkadun talossa n:o 5, jota paitsi terveydenhoitolautakunnan tuli antaa kamarille ehdotus mainittuun sopimukseen otettaviksi määräyksiksi. Terveydenhoitolautakunnan annettua kyseisen ehdotuksen kamari otti kysymyksen käsiteltäväkseen ja päätti ⁵⁾ perustaa terveydenhoitolautakunnan alaisen eläintenhuoltolaitoksen Pengerkadun varrella sijaitsevaan tätä tarkoitusta varten sisustettuun huoneistoon sekä teki sopimuksen ⁶⁾ eläinlääketieteentohtori H. Söderlundin kanssa laitoksen ylläpitämisestä helmikuun 1 p:stä lukien.

Rahatoimikamari päätti ⁷⁾, että laitos tultuaan täydellisesti sisustetuksi avattaisiin lokakuun 1 p:nä.

Kaupungin lämmityslaitteiden hoito. Uskottuaan kiinteistöisännöitsijälle niiden kaupungin kiinteistöjen hoidon, joita ei mikään kaupungin hallitus eikä lautakunta suoranaisesti hoitanut, rahatoimikamari päätti ⁸⁾ anoa Voima- ja polttoainetaloudelliselta yhdistykseltä, että tämä kaupungin kiinteistöjen lämmityslaitteiden hoidon suhteen antaisi isännöitsijälle ne tiedot ja sen avun, jotka se oli sitoutunut jäsenilleen antamaan. Lisäksi kamari päätti ⁸⁾ anoa, että jäljennös yhdistyksen tiedonannoista toimitettaisiin kiinteistöisännöitsijälle.

Teurastamo. Maatalousministeriön eläinlääkintäosasto oli toukokuun 22 p:nä 1930 hyväksynyt Helsingin teurastuslaitos osakeyhtiön Taivallahdessa sijaitsevan teurastamon käyttämisen toistaiseksi, kuitenkin enintään heinäkuun 1 p:ään 1930 asti ehdoin, että ryhdyttiin erinäisiin terveydenhoidon kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin, ja rahatoimikamari päätti ⁹⁾ ilmoittaa tämän yhtiölle.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 25 p. marrask. 2,315 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 1,095 §. — ³⁾ S:n 22 p. huhtik. 887 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1928 kert. ss. 33 ja 124. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. tammik. 268 §. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 19. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. syysk. 1,812 §. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 1 p. heinäk. 5,351 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. kesäk. 1,270 §.

Mjölbbollstadin parantolan valvonta. Rahatoimikamari päätti ¹⁾ uskoa kaupungille kuuluvain Mjölbbollstadin parantolan sairaspaiikkain valvonnan sairaalahallitukselle.

Tuberkuloosisairaalan paikat. Sairaalahallitus ilmoitti, että tuberkuloosisairaalan kaikki 382 vakinaista aikuisten hoitopaikkaa olivat käytännössä sekä että noin 100 potilasta, joista puolet miehiä, puolet naisia, odotti vuoroaan päästäkseen sairaalaan. Koska oli osoittautunut melkein mahdottomaksi saada paikkoja maaseutuparantoloista, ei ollut muuta keinoa paikkojen puutteen poistamiseksi kuin ylimääräisten paikkain väliaikainen järjestäminen sairaalaan, mikä kävisikin pänsä, koska kuutiosisällys oli riittävän suuri. Rahatoimikamari päätti ²⁾ anoa lääkintöhallitukselta, että kaupunki oikeutettaisiin järjestämään ylimääräisiä sairaspaiikkoja tuberkuloosisairaalaan, kuitenkin ehdoin, ettei tämä vaikuttanut vakinaisista hoitopaikoista maksettavaan valtionapuun. Lääkintöhallitus ilmoitti ³⁾ sittemmin suostuneensa siihen, että huhtikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi sai perustaa 36 ylimääräistä sairassijaa eri sairassastojen ruokasaleihin, jolloin päivähuoneita käytettäisiin ruokasaleina.

Vapautus sotapalveluksesta. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ lähettää puolustusministeriölle pyydyt luettelot kaupungin palveluksessa olevista henkilöistä, jotka vapautusta vakinaisesta sotapalveluksesta koskevan asetuksen mukaisesti olivat vapaat sotapalveluksesta sodan aikana. Samalla rahatoimikamari anoi ministeriöltä samanlaista vapautusta erinäisille asevelvollisille viranhaltijoille, joiden jatkuva viranhoito oli erittäin tärkeä yleisen turvallisuuden kannalta.

Kansakoulujen siivoojattaret. Suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen siivoojattaret olivat anoneet, että heille maksettaisiin palkka kesäkuukausil-takin, jolloin koulutyö oli keskeyksissä. Rahatoimikamari päätti ⁵⁾ kuitenkin evätä anomuksen, mutta samalla kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta, sairaalahallitusta ja kaupungin kansanpuistojen valvojaa sikäli kuin se oli mahdollista järjestämään siivoojattarille sopivaa työtä kesän ajaksi.

Järjestyssäännöt autoliikennellä varten. Rahatoimikamari päätti ⁶⁾ antaa maistraatille lausunnon ehdotuksesta järjestyssäännöiksi ammattimaisen auto-liikenteen harjoittamista varten Helsingissä.

Herrojen R. Siliuksen ja A. Tapolan annettua kertomuksen opinto-matkasta ⁷⁾, jonka he olivat tehneet tutustuakseen vuokra-autotyyppeihin Tukholmassa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, rahatoimikamari otti ehdotuksen uudelleen käsiteltäväksi ja päätti ⁸⁾ maistraatille antamassaan lausunnossa puoltaa ehdotusta sellaisin muutoksin, että ajokortin saamiseksi vaadittaisiin yhden vuoden ajokokemuksen sijasta ainoastaan puolen vuoden kokemus.

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiön n:o 1 uusi yhtiöjärjestys. Kauppa- ja teollisuusministeriö oli maaliskuun 26 p:nä vahvistanut ⁹⁾ Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiölle n:o 1 uuden yhtiöjärjestyksen, ja yhtiön uudeksi nimeksi oli tällöin pantu Asunto-osakeyhtiö Vallilan pienasunnot n:o 1 — Vallgårds småbostäder n:o 1 bostadsaktiebolag.

Tehdas-, makasiini- ja varastotonttien rakennusjärjestys. V. 1917 annetun tehdas-, makasiini- ja varastotonttien rakennusjärjestyksen 2 §:n 2 kohdassa

¹⁾ Rkmin pöytäk. 16 p. jouluk. 2,533 §. — ²⁾ S:n 15 p. helmik. 415 §. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 9 p. huhtik. 4,386 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 29 p. heinäk. 1,496 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. helmik. 370 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 756 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. s. 295. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 14 p. marrask. 2,185 §. — ⁹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 12 p. marrask. 7,073 §.

säädetään ¹⁾, että tehdastontille saa myös rakentaa ainoastaan makasiineja tai voi sen käyttää varastopaikaksi. Tämä määräys on kuitenkin johtanut siihen, että tehdastontteja esim. Teollisuuskadun varrella ilmeisesti on ostettu keino-
telutarkoituksessa ja käytetty yksinomaan varastopaikoiksi, koska ne voimassa olevien myyntiehtojen mukaisesti ovat olleet edullisempia kuin tavalliset rautatien varrella sijaitsevat vuokratut varastopaikat. Koska kyseinen määräys tämän vuoksi kamarin mielestä oli saatava muutetuksi, kamari päätti ²⁾ kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta antamaan lausunnon asiasta ja ehdotuksen kyseisen kohdan muuttamiseksi. Samalla kamari päätti pyytää hallituksen lausuntoa siitä, olisiko puheena olevaa rakennusjärjestystä muiltakin kohdiltaan muutettava paremmin vallitsevia oloja vastaavaksi.

Majoituslautakuntaa kehoitettiin ³⁾ antamaan ehdotus menojojensa vähentämiseksi sekä uudeksi ohjesäännökseen.

Hietaniemen uimarannan järjestyssäännöt. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ vahvistaa Hietaniemen uimarannalle seuraavat järjestyssäännöt ja julistukset:

1) Hietarannan rantakylpyläalueella on vältettävä kaikkea, mikä häiritsee rauhaa ja järjestystä tai on hyvän tavan vastaista. Aikuisten pallopelit ja muut sellaiset urheiluharjoitukset, jotka voivat vahingoittaa muita, ovat kielletyt. Samoin on hiekan heittelemine ja potkimine kielletty. Pullojen ja lasien käyttämistä varsinaisella hiekka-alueella vältettäköön; niiden heittelemine ja rikkomine on kaikkialla rantakylpyläalueella jyrkästi kielletty. Lasisirujen y. m. s. heittelemine veteen ja rantakylpyläalueelle yleensä on samoin ankarasti kielletty. Pienimmätkin lasisirut y. m. s. on onnettomuksien estämiseksi vietävä säiliöihin. Vaatteissa olevien neulojen, lukkoneulojen y. m. suhteen kehoitetaan mitä suurimpaan huolellisuuteen hiekalla riisuuduttaessa ja pukeuduttaessa, jotteivät ne yhteiseksi vaaraksi putoaisi hiekkaan tai veteen.

2) Uimapukua on käytettävä.

3) Pääsy on kielletty juopuneilta sekä henkilöiltä, joilla on ihottumaa, avoimia haavoja tai pahennusta herättäviä taudinilmiöitä ruumiissaan.

4) Vakavan onnettomuuden sattuessa on soitettava rannalle sijoitettua hälytyskelloa. Sen turhanaikainen käyttäminen on ankarasti kielletty samoin kuin pelastusvälineiden tarpeeton käyttö. Uimataidottomia kehoitetaan noudattamaan varovaisuutta.

5) Kielletty on:

- a) koirien y. m. eläinten pitäminen hiekka-alueella;
  - b) kaupusteleminen, ammattien harjoittaminen, mainoslehtien jakaminen j. n. e. ilman asianomaista lupaa;
  - c) tulen sytyttäminen, keittäminen ja telttojen pystyttäminen;
  - d) veneellä liikkuminen uima-alueella tai veneiden sijoittaminen uimarannalle;
  - e) tupakoiminen pukeutumissuojassa;
  - f) ajoneuvojen — myös polkupyörien — jättäminen muualle kuin niitä varten varatuille paikoille; ja
  - g) istutusten tallaaminen sekä vaatteiden asettaminen niille tai aidoille.
- 6) Löytötavarat on luovutettava pukeutumissuojan kassanhoitajalle.
- 7) Siisteyttä on noudatettava sekä rannalla että vedessä. Paperi- y. m. jätteet on vietävä paperikoreihin.

¹⁾ Ks. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset s. 609. — ²⁾ Rkmin pöytäk. 3 p. toukok. 955 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 107 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. kesäk. 1,296 §.

8) Rantakylpylä pidetään avoinna klo 7:stä pimeään tuloon, ei kuitenkaan kauemmin kuin klo 22:een. Sulkeminen tiedoitetaan erityisellä merkinannolla.

9) Henkilö, joka ei noudata näiden järjestyssääntöjen määräyksiä tai joka käyttäytyy häiritsevästi tai sopimattomasti, toimitetaan heti pois rantakylpyläalueelta. Vahingonteosta ja ilkkivaltaisuudesta saatetaan syyllinen ankarimpaan lain määräämään rangaistukseen.

10) Rantakylpylän henkilökunta on velvollinen valvomaan järjestystä, turvallisuutta ja puhtautta kylpyläalueella. Sen tässä suhteessa antamia määräyksiä on ehdottomasti noudatettava. Mahdolliset valitukset on tehtävä uimarannan järjestysmiesten esimiehelle tai kaupungin kansanpuistojen valvojalle rahatoimikamarin osoitteella.

Oman viihtyisyytensä ja turvallisuutensa vuoksi yleisöä kehoitetaan tarkasti ottamaan huomioon seuraavat seikat:

1) Lasi on rantakylpylän vaarallisin vihollinen. Käsitelkää sen vuoksi pulloja ja lasia äärimmäisen varovasti, alkää missään tapauksessa heitelkö ja rikkoko niitä! Jos löydätte lasisiruja, niin viekää pienimmätkin ehdottomasti säiliöihin!

2) Säilyttäkää hiekka puhtaana! Viekää paperit y. m. jätteet säiliöihin!

3) Huolehtikaa myös veden säilymisestä puhtaana!

4) Hiekan heittelemine ja potkimine sekä kovilla palloilla harjoitetut pelit aikaansaavat helposti onnettomuuksia; välttäkää siis kaikkea sellaista! Lasten palloleikit ja aikuistenkin täysin vaarattomat pallo- y. m. leikit ovat sen sijaan vartijain luvalla sallittuja.

5) Käyttäkää uimapukua!

6) Nauttikaa vapaasti auringosta, hiekasta ja vedestä, mutta tehkää se noudattaen kaikessa siisteyttä ja hyvää tapaa.

7) Neuvoja tai apua tarvitessanne kääntykää uintivartijain tai muun rantahenkilökunnan puoleen, jotka auliisti antavat ohjeita.

Kansanpuistoliiikenteen aikataulut rahatoimikamari vahvisti ¹⁾.

Muinaismuistojen suojele. Muinaistieteellisen toimikunnan esihistoriallisen osaston esityksestä rahatoimikamari päätti ²⁾, että erinäisiä kaupungin maalla olevia hautaroukkioita säilytettäisiin, sekä antoi rakennuskonttorille tehtäväksi yksissä neuvoin toimikunnan kanssa hankkia tarvittavat taulut ja aidata kyseiset roukkiot.

Kivenmurskaamisen aiheuttama valitus. Erinäisten Mechelininkadun varrella olevien kiinteistöjen omistajat olivat tehneet Hietaniemenkadun varrella olevaa amiesitetehdasta ja siihen liittyvän kivenmurskaamon toimintaa koskevan valituksen, ja kamari päätti ³⁾, että kivenmurskaaminen oli lopetettava mahdollisimman pian, viimeistään syyskuun 1 p:nä 1931.

Matkakertomuksia antoivat ruotsinkielisten kansakoulujen opettaja A. Boström ⁴⁾, arkkitehti J. E. Paalanen ⁵⁾, rakennuskonttorin katu- ja viemäri-osaston avustava työpäällikkö R. Granqvist ⁶⁾, köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtaja H. Myhrberg ⁷⁾, Oulunkylän lastenkodin johtajatar E. Boström ⁸⁾, sähkölaitoksen varastonhoitaja E. Adamson ⁹⁾, rakennuskonttorin huonerakennusosaston avustava arkkitehti A. Hytönen ¹⁰⁾, toinen kaupungin-

¹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 3 p. huhtik. 4,368 § ja 23 p. huhtik. 4,570 §. — ²⁾ Rkmin pöytäk. 17 p. toukok. 1,063 §. — ³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,912 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. tammik. 40 §. — ⁵⁾ S:n s:n 41 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. tammik. 204 §. — ⁷⁾ S:n s:n 215 §. — ⁸⁾ S:n s:n 216 §. — ⁹⁾ S:n s:n 217 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 218 §.

vouti L. Merus ¹⁾, valmistavan poikain ammattikoulun opettaja E. O. Stenij ²⁾, rahatoimikonttorin osastopäällikkö K. H. Öhman ³⁾, ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastaja R. Malmberg ⁴⁾, kolmas palomestari L. Gustafsson ⁵⁾, kaasulaitoksen piirustaja R. Taxell ⁶⁾, avustava satamakapteeni C. Nygrén ⁷⁾, kirjapainonjohtaja I. Laine ⁸⁾, ammattientarkastaja I. Schreck ⁹⁾, kunnallisuusneuvosmies Y. Similä ¹⁰⁾, rakennuskonttorin huonerakennusosaston rakennusmestari K. Nyman ¹¹⁾, naisten työtuvan toimitusjohtaja L. Laurin ¹²⁾, toinen palomestari A. Leskinen ¹³⁾, kunnalliskodin käsitöiden johtajatar V. Salmi ¹⁴⁾, rakennustarkastuskonttorin ensimmäinen apulaisrakennusinsinööri M. Malmberg ¹⁵⁾, kirjaltaja V. J. Savolainen ¹⁶⁾, sähkölaitoksen veloituksen esimies A. L. Lagererantz ¹⁷⁾, kunnalliskodin ja työlaitoksen pesulaitoksen johtajatar S. Fellman ¹⁸⁾, rouva M. Schultz-Cajander ¹⁹⁾ sekä suomenkielisten kansakoulujen toinen tarkastaja A. Jotuni ²⁰⁾.

Helsingin anniskeluosakeyhtiön talon omistusoikeus. Helsingin talojen raittiin elämän edistämislitto anoi kamarilta, että kaupunki ja valtio määräisivät jonkun sopivan henkilön tutkimaan korttelissa n:o 73 sijaitsevalla Fredrikinkadun tontilla n:o 4 olevan Helsingin anniskeluosakeyhtiön talon omistusoikeuskysymystä. Asiamies ilmoitti tämän johdosta, että kamari jo aikaisemmin oli käsitellyt tätä kysymystä tekemättä kuitenkaan lopullista päätöstä, sekä että hän oli neuvotellut sosialiministeriön asianomaisen virkamiehen ja kauppakorkeakoulun professorin K. Kaupin kanssa, joista viimeksimainittu oli ottanut asian tutkittavakseen ja luvannut antaa siitä lausunnon saatuaan asianomaisen määräyksen.

Rahatoimikamari päätti ²¹⁾ antaa professori Kaupille tehtäväksi kirjallisen lausunnon antamisen siitä, oliko puheena olevalla kaupungissa edelleen toimivalla yhtiöllä mahdollisesti sellaista vararahastoa tai muuta omaisuutta, erityisesti kiinteistöä, joka paloviinan ja muiden poltettujen tai tislattujen väkijuomain myynnistä, kuljetuksesta ja varastoisesta v. 1892 annetun asetuksen 9 §:n mukaisesti oli luovutettava valtiolle ja kaupungille, sekä selvittää, mihin toimenpiteisiin valtion ja kaupungin olisi ryhdyttävä saadakseen haltuunsa niille kuuluva omaisuus, jos kysymykseen saatiin myöntävä vastaus.

Vielä kamari päätti, että kaupunki maksaisi puolet professori Kaupin palkkiosta, joka sopimuksen mukaisesti sai yhteensä nousta enintään 5,000 markkaan.

Talojen arviointi. Rahatoimikamari antoi rakennuskonttorille tehtäväksi ²²⁾ Pengerkadun 11:ssä sijaitsevan Sokeainyhdistyksen omistaman talon ja tontin arvioimisen.

Osoitenumerojen muuttaminen. Maistraatille antamassaan lausunnossa rahatoimikamari päätti ²³⁾ puoltaa Asunto-osakeyhtiö Vuorikatu 9:n anomusta korttelissa n:o 37 olevain Kaisaniemenkadun tonttien osoitenumeroiden muuttamisesta. Maaliskuun 22 p:nä tekemällään päätöksellä maistraatti sittemmin oli vahvistanut ²⁴⁾ niiden muutetut osoitenumerot.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. tammik. 267 §. — ²⁾ S:n 1 p. maalisk. 513 §. — ³⁾ S:n s:n 514 §. — ⁴⁾ S:n s:n 515 §. — ⁵⁾ S:n s:n 516 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. huhtik. 878 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 1,100 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,251 §. — ⁹⁾ S:n s:n 1,252 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,384 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. syysk. 1,639 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,713 §. — ¹³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 5 p. marrask. 6,990 §. — ¹⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 14 p. marrask. 2,215 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 2,216; — ¹⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 2,255 §. — ¹⁷⁾ S:n s:n 2,256 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,498 §. — ¹⁹⁾ S:n s:n 2,499 §. — ²⁰⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,563 §. — ²¹⁾ S:n 30 p. syysk. 1,826 §. — ²²⁾ S:n 5 p. syysk. 1,661 §. — ²³⁾ S:n 15 p. maalisk. 625 §. — ²⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. huhtik. 4,391 §.

Kulosaaren huvilakaupungin asemakaava. Kulosaaren huvilakaupungin kunnanvaltuutettujen v. 1928 anottua maaherralta Kulosaaren huvilakaupungin asemakaavan vahvistamista kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunta oli lähettänyt ¹⁾ asian rahatoimikamariin antaen sille tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin Kulosaaren huvilakaupungin kunnanviranomaisten kanssa asemakaavaehdotuksen muuttamisesta siten, ettei sitä ulotettaisi kaupungille kuuluvaan saaren pohjoisosaan. Rahatoimikamari päätti ²⁾ tämän johdosta pyytää Kulosaaren huvilakaupungin kunnanvaltuustoa valitsemaan edustajat, joiden kanssa kaupunki voisi neuvotella edellä mainitusta asiasta, ja valitsi kaupunginjohtaja A. Castrénin kamarin puolesta ottamaan osaa neuvotteluihin huvilakaupungin edustajain kanssa. Vielä kamari päätti kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta laatimaan kaupungille kuuluvan Kulosaaren osan alustavan jaotuskaavaehdotuksen ottaen huomioon Kulosaaren kirkkovaltuutettujen anomaa kirkkotonttia koskevan valmisteluvaliokunnan toivomuksen.

Vanhankaupungin—Malmin maantie. Tie- ja vesirakennushallitus oli anonut, että rahatoimikamari antaisi lausunnon kahdesta vaihtopuolisesta ehdotuksesta, jotka koskivat Vanhankaupungin—Malmin maantien oikaisemista ja varustamista betonijoradalla 460 m:n pituudelta. Rahatoimikamari päätti ³⁾ hallitukselle osoittamassaan kirjelmässä puoltaa vaihtoehdosta n:o II, joka enemmän kuin toinen vastasi rakennuskonttorin laatimaa ehdotusta eikä vaikeuttaisi tien vastaista leventämistä.

Rahatoimikamarin viranhaltijat. Kamarin teknilliselle sihteerille K. Hård af Segerstadille myönnettiin ⁴⁾ sairauden takia virkavapaus huhtikuun 28 p:n ja elokuun 15 p:n väliseksi ajaksi, josta yksi kuukausi olisi tavallista kesälomaa, ja sosialilautakunnan sihteerii A. Eriksson määrättiin tänä aikana hoitamaan mainittua virkaa saaden palkkioksi kyseisten virkain pohjapalkkojen välisen erotuksen, sekä heinäkuulta ⁵⁾ laskun mukaisen korvauksen.

Rahatoimikamari antoi asiamiesosaston notaarille T. Törnblomille tehtäväksi ⁶⁾ asiamiehen kesäloman aikana oman toimensa ohella hoitaa tämän virkaa.

Asiamiesosaston ylimääräisenä apulaisena palvelleen lakitieteenylioppilas R. Laxin ilmoitettua haluavansa luopua virastaan helmikuun 15 p:stä lukien rahatoimikamari päätti ⁷⁾ vapauttaen ylioppilas Laxin tästä toimesta ottaa ylimääräiseksi apulaiseksi mainitusta päivästä lukien v:n 1930 loppuun lakitieteenylioppilas H. Arvidssonin 2,000 markan kuukausipalkkiosta, joka maksettaisiin osaston tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Rahatoimikamari päätti ⁸⁾, että eversti I. Lydman edelleen ja kunnes kiinteistölautakunta toisin määräsi, hoitaisi tori- ja kauppahallivalvojan virkaa nauttien entisiä palkkaetujaan.

Samoin kamari päätti ⁹⁾, että kiinteistöisännöitsijä S. Puranen toistaiseksi ja kunnes kaupunginhallitus toisin määräsi hoitaisi kaupungin kansanpuistojen valvojan virkaa nauttien entisiä palkkaetujaan.

Rahatoimikamari päätti ¹⁰⁾ ottaa herra J. Andersinin tilapäiseksi apulaiseksi kamarin kiinteistöosastolle 2,000 markan kuukausipalkkiosta; hänen tehtävänään olisi kaupungin palovakuutuksia koskevan korttirekisterin laatiminen.

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 9. — ²⁾ Rkmin pöytäk. 15 p. maalisk. 633 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 653 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. huhtik. 942 §, 13 p. toukok. 1,019 § ja 26 p. kesäk. 1,405 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,406 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. kesäk. 1,310 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 323 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,641 §. — ⁹⁾ S:n s:n 2,642 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. tammik. 176 §.

Ylimääräiseksi apulaiseksi kamarin kiinteistöosastolle otettiin ¹⁾ loka-kuun 20 p:stä lähtien toistaiseksi herra J. Milan 2,000 markan kuukausipalkkiosta, joka maksettaisiin kamarin tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Rahatoimikamari päätti ²⁾ palkata kansliaansa asiapojan kesäkuukausiksi osoittaen tähän tarkoitukseen 1,500 markkaa tilapäisen työvoiman määrärahasta. Kyseiseen toimeen valittiin ³⁾ sittemmin nuorukainen S. Österberg.

Rahatoimikonttorin viranhaltijat. Rahatoimikonttorin kahteen haettavaksi julistettuun ⁴⁾ korkeamman palkkaluokan konttoriapulaisenvirkaan valittiin ⁵⁾ rouva E. Hellberg ja neiti S. Vainikainen heinäkuun 1 p:stä lukien.

Rahatoimikonttorin konttoriapulaiselle E. Strahoffille myönnettiin ⁶⁾ ulkomaanmatkan takia virkavapaus 6 kuukaudeksi joulukuun 16 p:stä lukien ja hänen sijaisekseen valittiin konttoriapulainen H. Bolinder, jonka virkaa hoiti neiti A. Leiqvist, kukin nauttien vastaavaan virkaan kuuluvia palkkaetuja.

Konttoriapulaiselle M. Borgille myönnettiin ⁷⁾ sairauden takia virkavapaus helmikuun 17 p:n ja huhtikuun 16 p:n sekä heinäkuun 16 p:n ja syyskuun 15 p:n väliseksi ajaksi.

Konttoriapulaiselle M. Heinille myönnettiin ⁸⁾ sairauden takia virkavapaus kuukaudeksi huhtikuun 10 p:stä lukien.

Kansanpuistot. Rahatoimikamari valitsi ⁹⁾ kamreeri A. Heliän elokuun aikana toimimaan kansanpuistojen valvojan kesälomasijaisena 1,500 markan palkkiosta, joka maksettaisiin kansanpuistojen kesälomasijaisten määrärahasta.

Rahatoimikamari päätti ¹⁰⁾ järjestää kansanpuistojen työntekijäin palkanmaksun samalla tavalla kuin kaupungin muilla työmailla.

Koska oli sattunut, että kansanpuistojen palveluksessa olevat henkilöt luvatta ja ilmoittamatta siitä valvojalle olivat poistuneet toimistaan saarilta, rahatoimikamari päätti ¹¹⁾, että valvojan tällaisissa tapauksissa tuli vaatia selitys asianomaiselta, jonka jälkeen asia oli ilmoitettava kansanpuistojen jaostolle.

Tämän mukaisesti Korkeasaaren kaitsijalta A. Häggiltä oli pyydetty selitys sen johdosta, että hän oli luvatta poistunut kyseiseltä saarelta, ja kamari päätti ¹²⁾ sen jälkeen kun Häggin selityksestä oli käynyt ilmi, ettei hänellä ollut mitään vakinaista vapaapäivää viikossa, että hänelle oli myönnettävä yksi vapaapäivä viikossa, nimittäin joka sunnuntai. Samalla Hägg siirrettiin vastaavaan toimeen Varsasaarelle toukokuun 1 p:stä lukien entisin palkkaeduin. Kansanpuistojen v. t. valvoja ilmoitti sittemmin, että Hägg oli käyttäytynyt uppiniskaisesti häntä kohtaan eikä nimenomaisista ohjeista huolimatta ollut heti noudattanut kamarin edellä mainittua päätöstä. Tämän johdosta kamari päätti ¹³⁾ huomauttaa herra Häggille, että hänen irtisanomisen uhalla ehdottomasti oli noudatettava rahatoimikamarin päätöksiä ja valvojan ohjeita.

Seurasaaren kaitsija F. E. Mannila irtisanottiin ¹⁴⁾ toimestaan maaliskuun 1 p:stä lukien; tästä herra Mannila sittemmin valitti rahatoimikamarille, joka kuitenkin päätti ¹⁵⁾, ettei valitus aiheuttanut toimenpidettä. Herra Mannila otettiin ¹⁶⁾ sittemmin toistaiseksi kaitsijaksi Mustikkamaalle.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 17 p. lokak. 1,923 §. — ²⁾ S:n 17 p. toukok. 1,076 §. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 1 p. heinäk. 5,315 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 23 p. toukok. 1,125 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,378 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. marrask. 2,141 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. helmik. 472 §, 22 p. maalisk. 689 § ja 29 p. heinäk. 1,507 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. toukok. 1,048 §. — ⁹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 29 p. heinäk. 5,564 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 3,360 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 3,359 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. helmik. 3,698 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. toukok. 4,935 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 3,354 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. helmik. 3,697 §. — ¹⁶⁾ S:n 3 p. huhtik. 4,385 §.

Seurasaaren kansanpuiston kaitsijaksi valittiin ¹⁾ herra A. Nyman toukokuun 26 p:stä lukien 1,900 markan kuukausipalkkiosta, siitä vähennettynä 600 markkaa kuukaudessa luontoisetujen korvaukseksi; kyseinen palkkio maksettaisiin Seurasaaren palkkiomäärärahasta.

Korkeasaaren kivennäiskokeelman vartijaksi otettiin ²⁾ toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseksi ajaksi rouva A. V. Hellman 500 markan kuukausipalkasta, joka maksettaisiin Korkeasaaren tilapäisen työvoiman palkkaussmäärärahasta.

Rahatoimikamarin päätettyä ³⁾, että Korkeasaaren palkattaisiin ammattitaitoinen puutarhuri toukokuun 1 p:stä lukien, tätä tointa oli hakenut yhteensä 30 henkilöä, ja kamari päätti ⁴⁾ valita kyseiseen toimeen puutarhuri O. Hellmanin 2,300 markan kuukausipalkkioiden.

Rahatoimikamari päätti ⁵⁾ palkata eläinten hoitajan Korkeasaaren eläintarhaan sekä myöntää tätä varten tilapäisen työvoiman määrärahaan 12,400 markan lisäyksen, joka maksettaisiin pääluokkaan Kiinteä omaisuus sisällystyistä kamarin käyttövaroista.

Korkeasaaren eläinten hoitajaksi valittiin ⁶⁾ sittemmin E. Kanerva heinäkuun 1 p:stä lukien.

Korkeasaaren eläinten hoitaja I. Ekebom erosi ⁷⁾ toimestaan ja hänen tilalleen otettiin ⁸⁾ herra B. V. Bergenström marraskuun 1 p:stä lukien.

Länt. Pihlajasaaren vartioiminen tammikuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n välisenä aikana uskottiin ⁹⁾ It. Pihlajasaaren vartijalle A. E. Kavoniukselle 1,000 markan kuukausipalkkiosta, joka maksettaisiin Länt. Pihlajasaaren ylimääräisen työvoiman määrärahasta.

Länt. Pihlajasaaren kansanpuiston kaitsijaksi otettiin ¹⁰⁾ herra A. W. Rehn toukokuun 1 p:stä lukien. Herra Rehn irtisanottiin ¹¹⁾ sittemmin toimestaan ja herra A. Salonen valittiin toistaiseksi kokeeksi hänen tilalleen.

Varsasaaren kaitsija O. Lepistö oli valittanut siitä, että hänet oli irtisanottu toimestaan tammikuun 15 p:stä lukien, sekä anoi, että irtisanominen peruutettaisiin tai hänelle ainakin myönnettäisiin $\frac{1}{2}$ kuukauden irtisanomisaika. Rahatoimikamari päätti ¹²⁾ kuitenkin pysyttää irtisanomisen ennallaan, mutta niin, että Lepistö sai palkan koko tammikuulta.

Tilapäisen kaitsijan palkkaamiseksi Hietaniemen uimarannalle kesäkuun 1 p:stä lukien rahatoimikamari osoitti ¹³⁾ yleisistä käyttövaroistaan 13,300 markkaa.

Keskuskeittola. Keskuskeittolan johtokuntaan valittiin ¹⁴⁾ vuodeksi 1930 professori C. Tigerstedt sekä rouvat H. Gebhard ja O. Tainio jäseniksi sekä filosofianmaisteri G. Estlander ja rouva H. Seppälä varajäseniksi. Professori Tigerstedt olisi johtokunnan puheenjohtaja ja keskuskeittolan toimitusjohtaja.

Professori C. Tigerstedtin kuoltua rahatoimikamari päätti ¹⁵⁾ valita puheenjohtajaksi ja jäseneksi hänen tilalleen johtokunnan varajäsenen filosofianmaisteri G. Estlanderin, joka samalla toimisi keskuskeittolan toimitusjohtajana 3,000 markan kuukausipalkasta elokuun 1 p:stä vuoden loppuun. Toimitusjohtajan palkka maksettaisiin elokuun 1 p:ään asti professori Tigerstedtin oikeudenomistajille.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. toukok. 4,932 §. — ²⁾ S:n 3 p. huhtik. 4,377 §. —

³⁾ Rkmrin pöytäk. 1 p. maalisk. 518 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 3 p. huhtik. 4,382 §. —

⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 22 p. maalisk. 686 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. kesäk. 5,165 §. —

⁷⁾ S:n 25 p. syysk. 6,439 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. lokak. 6,857 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 3,346 §.

— ¹⁰⁾ S:n 3 p. huhtik. 4,375 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. elok. 5,595 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. tammik. 3,358 §.

— ¹³⁾ Rkmrin pöytäk. 17 p. toukok. 1,058 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. tammik. 9 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. elok. 1,526 §.

Naisten työtuvan johtokuntaan valittiin ¹⁾ kertomusvuodeksi varatuomari O. Kauppi puheenjohtajaksi sekä kamarin jäsen Leopold, toimittaja A. Luostarinen, rouva E. Reinilä-Hellman ja johtaja V. V. Salovaara jäseniksi.

Eroamislavollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan. Tori- ja kauppahallivalvoja I. Lydman oikeutettiin ²⁾ jäämään virkaansa vuoden loppuun loka-kuun 26 p:stä lukien, jolloin hän täytti 66 vuotta.

Rahatoimikamarin kehoitettua musiikkilautakuntaa ilmoittamaan, ketkä sen viranhaltijat oli oikeutettu edelleen pysymään virassaan huolimatta siitä, että olivat täyttäneet 65 vuotta, mainittu lautakunta ilmoitti, että ainoastaan kaupunginorkesterin taiteelliselle johtajalle professori R. Kajanukselle oli myönnetty tällainen oikeus. Rahatoimikamari merkitsi ³⁾ ilmoituksen tiedoksi.

Oikeus pitää sivuvirkoja. Seuraavat henkilöt oikeutettiin vakinaisen kunnallisen virkansa ohella hoitamaan alla mainittuja sivuvirkoja:

revisionikonttorin avustava revisori Y. Wahlroos toistaiseksi hoitamaan Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiön n:o 2 isännöitsijänvirkaa ⁴⁾;

ammattientarkastaja I. Schreck lukuvuonna 1930—31 opettamaan Suomalaisessa lyseossa ⁵⁾;

aluelääkäri R. Forsius toistaiseksi hoitamaan Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin koululääkäriinvirkaa ⁶⁾;

tuberkuloosihuoltotoimiston apulaislääkäri P. Hj. Tallberg toistaiseksi hoitamaan diakonissalaitoksen Pitäjänmäellä olevan lastenkodin lääkäriinvirkaa ⁷⁾;

Marian sairaalan lastenosaston ylilääkäri A. de la Chapelle kesäkuun 1 p:stään hoitamaan terveydellisten tutkimusten laboratorion bakteriologisen osaston johtajanvirkaa ⁸⁾;

köyhäinhuoltolautakunnan apulaisasiamies I. Oppman toistaiseksi hoitamaan Helsingin seurakuntain kirkkovaltuuston sihteerintointa ⁹⁾;

suomenkielisten kansakoulujen opettaja J. O. Metsikkö lukuvuonna 1930—31 hoitamaan opettajanvirkaa lääninvankilassa ¹⁰⁾;

suomenkielisten kansakoulujen opettaja A. Tynell lukuvuonna 1930—31 toimimaan valtioneuvoston julkaisuvaraston ylimääräisenä virkailijana ¹¹⁾;

suomenkielisten kansakoulujen opettaja V. Kanerva lukuvuonna 1930—31 palvelemaan Suomen vankeusyhdistyksen toimistossa ¹²⁾;

Barnabo nimisen lastentarhan johtajatar H. Bengelsdorff v. 1931 hoitamaan Helsingin pohjoisen ruotsalaisen seurakunnan pastorinkanslian kanslistinvirkaa ¹³⁾;

Barnabo nimisen lastentarhan opettajatar B. Luther v. 1931 toimimaan Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton kirjastonhoitajana ¹⁴⁾;

suomenkielisen työväenopiston johtaja Z. Castrén lukuvuonna 1930—31 toimimaan yliopiston dosenttina ¹⁵⁾;

kaupunginkirjaston amanuenssi W. Mellberg yhden vuoden ajan kesäkuun 1 p:stä lukien hoitamaan yleisesikunnan kirjaston amanuenssinvirkaa ¹⁶⁾;

sähkölaitoksen toimitusjohtaja A. Marsio kertomusvuonna valvomaan Riihimäen sähkö- ja sahalaitoksen sähköosastoa ¹⁷⁾;

¹⁾ Rkmin pöytäk. 3 p. tammik. 10 §. — ²⁾ S:n 5 p. syysk. 1,672 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,130 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 310 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 1,593 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. tammik. 257 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. tamik. 125 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 256 §. — ⁹⁾ S:n s:n 255 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 1,348 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,717 §. — ¹²⁾ S:n s:n 1,718 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. jouluk. 2,531 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 2,532 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,841 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,706 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. tammik. 187 §.

sähkölaitoksen ensimmäinen käyttöinsinööri R. E. Brummer toistaiseksi toimimaan Kosken tehtaan sähkönkäytön neuvojana ¹⁾;

rakennuskonttorin katu- ja viemäriosaston avustavat insinöörit W. Starck ja H. A. Relander lukuvuonna 1930—31 toimimaan ylimääräisinä tnttiopettajina ²⁾ Helsingin teollisuuskoulussa;

rakennuskonttorin kaupunginaseமாகাവാosaston avustava arkkitehti V. Tuukkanen toimimaan yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan ylimääräisenä rakennustekniikan opettajana ³⁾; sekä

rakennuskonttorin kamreeri R. Brandt hoitamaan Oulunkylän kunnan kamreerinvirkaa ⁴⁾.

Lupa asua kaupungin ulkopuolella myönnettiin anomuksesta alla mainituille kunnan viranhaltijoille:

rahatoimikonttorin konttoriapulaiselle E. Söderholmille ⁵⁾;

rahatoimikonttorin konttoriapulaiselle E. Strahoffille ⁶⁾;

ammattien ylitarkastajalle A.-L. Levannolle ⁷⁾; sekä

rakennuskonttorin rakennusmestarille G. Strömille ⁸⁾.

Tilintarkastajain vaali. Uimahalli osakeyhtiön tilien tarkastajaksi valittiin ⁹⁾ kaupunginkamreeri P. J. Björk.

Sokeainyhdistyksen Helsinki nimisen yhdistyksen tilien tarkastajaksi valittiin ¹⁰⁾ kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle rahatoimikonttorin osastopäällikkö E. Jernström.

Kaupungin jäsenyys yhdistyksissä. Matkailupropagandan keskustoimikunta anoi rahatoimikamarilta, että kaupunki liittyisi järjestön jäseneksi ja valitsisi edustajansa siihen. Kamari oli periaatteellisesti suostuvainen tähän, mutta koska järjestön sääntöjä ei vielä ollut vahvistettu eikä ollut tietoa järjestöön liittymisestä kaupungille mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista uhrauksista, kamari katsoi ¹¹⁾, ettei kaupungin lopullisesti tullut liittyä järjestöön. Sitä vastoin kamari päätti ¹²⁾ valita kaupungin edustajaksi järjestön perustavaan kokoukseen kamarin jäsenen von Frenckellin. Sittenkin kamari päätti ¹²⁾, että kaupunki lopullisesti liittyisi mainitun järjestön jäseneksi, ja valitsi kaupungin edustajaksi keskustoimikuntaan kaupunginjohtaja A. Castrénin.

Rahatoimikamarin edustajat hallituksissa, lautakunnissa y. m. Kamarin edustajaksi kaupungin yleisten töiden hallitukseen valittiin ¹³⁾ jäsen Estlander, kaupungin teknillisten laitosten hallitukseen kanslianjohtaja Andersin ja maatalouslautakuntaan jäsen Levonius.

Jäsen Levoniukselle annettiin tehtäväksi ¹⁴⁾ edustaa kamaria v:n 1930 kaupungin kiinteän omaisuuden katselmuksessa.

Kaupungin edustajiksi Mjölbbollstadin parantolan hallitukseen rahatoimikamari päätti ¹⁵⁾ valita v:n 1932 loppuun lääketieteenlensiaatti E. F. Qvarnströmin ja lääketieteenlensiaatti P. Hj. Tallbergin, edellisen vakinaiseksi ja jälkimmäisen varajäseneksi.

Uudenmaan suomenkielisten kuntain keuhkotautiparantolan väliaikaiseen johtokuntaan valittiin ¹⁶⁾ jäseniksi kanslianeuvos H. J. Boström, lääketieteen- ja kirurgiantohtori K. F. Hirvisalo ja lääketieteenlensiaatti V. Seppänen.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 15 p. helmik. 434 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,716 §. — ³⁾ S:n 5 p. syysk. 1,669 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. kesäk. 1,284 § ja 23 p. jouluk. 2,621 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 258 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 541 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,496 §. — ⁸⁾ S:n s:n 2,497 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. helmik. 461 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. syysk. 1,734 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. tammik. 89 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. helmik. 437 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. tammik. 4, 5 ja 6 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 8 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. toukok. 1,002 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 2,314 §.

Jäseniksi Aktiebolaget Sörnässtrand nimisen osakeyhtiön johtokuntaan kamari ehdotti¹⁾ v. t. asiamiehen H. J. Boströmin, kaupunginjohtaja A. Castrénin ja kiinteistöisännöitsijä S. Purasen.

Kaupungin edustajaksi palkintolautakuntaan, jonka tuli arvostella Stadion-alueen järjestämistä koskevat, saapuneet kilpailuehdotukset, rahatoimikamari valitsi²⁾ kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunilan.

Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan valtuuston asettaman komitean anottua toimenpidettä sillon aikaansaamiseksi Lauttasaaren ja Salmisaaren välille Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin insinööri Y. A. Jyränkö ilmoitti, että mainitulla paikalla pidettäisiin säädetty katselmuksitoimitus, ja rahatoimikamari valitsi³⁾ edustajakseen katselmukseen jäsenensä von Frenckellin. Tämän sittemmin ilmoitettua olevansa estynyt olemasta katselmuksessa läsnä kamari päätti⁴⁾ valita kaupungin edustajaksi hänen tilalleen kaupungininsinööri O. Martikaisen.

Kaupungin edustajaksi Bjälbon huvila-alueen sekä Hylkysaaren ja Katajaluodon pakkolunastusta käsittelemään kutsuttuun kokoukseen valittiin⁵⁾ kaupungingeodeetti W. O. Lille.

Kaupungingeodeetti W. O. Lille ja hänen estymisensä varalta rakennuskonttorin geodeettisen osaston insinööri K. T. Saario määrättiin⁶⁾ edustamaan kaupunkia eräässä Talin kartanon erottamista valtion rautatiealueesta tarkoittavassa rajankäyntitoimituksessa.

Kaupunginagronoomi A. J. Tamminen ja rakennuskonttorin katu- ja viemäriosaston työpäällikkö K. J. Willandt valittiin⁷⁾ edustamaan kaupunkia eräässä kokouksessa, jossa pohdittaisiin erinäisten Oulunkylän, Pakinkylän, Pukinmäen ja Malmin yhdyskuntain teiden kuntoonsaattamista.

Rahatoimikamari oikeutti⁸⁾ kaupunginagronoomi A. J. Tamminen v. 1930 edustamaan kaupunkia Helsingin pitäjässä pidettävissä tielautakunnan kokouksissa, jotka koskivat sekä valmiita teitä että uusien suunnittelemista.

Kaupungin edustajaksi kokoukseen, jossa käsiteltäisiin erään Pitäjänmäen alueen pakkolunastamista yleisen tien rakentamista varten Tuomarinkylän kartanosta Oulunkylän kautta kaupunkiin, valittiin⁹⁾ kaupungingeodeetti W. O. Lille.

Kaupungingeodeetti W. O. Lille valittiin edustamaan kaupunkia Puodin- kylän vesialueiden erottamisessa¹⁰⁾ sekä eräässä Helsingin pitäjän Degerbyn kylän vesialueiden jakotoimituksessa¹¹⁾.

Kaupungin edustajaksi pakkolunastuslautakuntaan, joka oli asetettu Tuomarinkylän, Kaarelan ja Konalan alueiden pakkolunastamista varten Imatran voimalaitoksen tarpeisiin, kamari valitsi¹²⁾ kaupungingeodeetti W. O. Lillen sekä kaupungin asiamieheksi eräaseen mainittujen alueiden erottamiseksi kokoonkutsuttuun kokoukseen asiamiesosaston notaarin T. Törnblomin.

Kaupungin edustajaksi maanmittaustoimitukseen, jossa erinäiset Malmin ja Tapanilan kylien alueet pakkolunastettaisiin Malmin asema-alueen laajentamista varten, valittiin¹³⁾ kaupungingeodeetti W. O. Lille. Sittemmin valittiin¹⁴⁾ kaupungingeodeetti Lille jäseneksi myöhemmin asetettuun pakkolunas-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. kesäk. 1,264 §; ks. tätä kert. s. 12. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 22 p. helmik. 486 §. — ³⁾ S:n 14 p. marrask. 2,182 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 26 p. marrask. 7,325 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 22 p. helmik. 485 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. heinäk. 1,490 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. tammik. 44 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. helmik. 426 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. syysk. 1,663 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. helmik. 442 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. maalisk. 525 §. — ¹²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. huhtik. 4,424 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. huhtik. 4,637 §. — ¹⁴⁾ S:n 1 p. lokak. 6,484 §.

tuslautakuntaan, jota paitsi varatuomari U. Dahlin tuli lautakunnan kokouksissa valvoa kaupungin oikeutta.

Rahatoimikamarin edustajaksi Maalaiskuntien liiton huhtikuun 28—29 p:nä pidettävälle kunnallispäiville valittiin ¹⁾ kaupunginjohtaja A. Castrén. Tämän ilmoitettua olevansa estynyt ottamasta osaa kokoukseen kamari valitsi ²⁾ hänen tilalleen kanslianjohtaja J. W. Andersinin.

Kaupungin edustajaksi Suomen standardisoimistyön edistämisyhdistyksen vuosikokoukseen kamari valitsi ³⁾ sihteerinsä A. Blombergin.

Edustajaksi Voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen vuosikokoukseen valittiin ⁴⁾ kamarin sihteeri K. Hård af Segerstad.

Uuden keskuskirjaston piirustukset. Rahatoimikamari päätti ⁵⁾ kääntyä professori E. Saarisen puoleen anoen, että hän ottaisi laatiakseen uuden keskuskirjastorakennuksen piirustukset.

Luettelo kaupungin kiinteistöistä. Rahatoimikamari antoi esittelijäneuvos H. Aejmelaeukselle tehtäväksi ⁶⁾ täydellisen luettelon laatimisen kaupungissa ja maaseudulla olevista kaupungin kiinteistöistä.

Raitiotiet. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön ilmoitettua Turuntien ja Mäkelänkadun välisen raitiotielinjan valmistuneen määrättiin ⁷⁾ kanslianjohtaja J. W. Andersin, sähkölaitoksen toimitusjohtaja A. Marsio ja kaupungin-insinööri O. Martikainen toimittamaan tavanmukainen linjan katselmus.

Bensiinin y. m. tulenarkojen nesteiden säilytys. Rahatoimikamari kehoitti ⁸⁾ palotoimikuntaa toimituttamaan kaupungin aluepiirissä, varsinkin sen varasto-alueilla ja muilla tulenvaaralle erikoisen alttiilla paikoilla, olevain bensiinin y. m. paloöljyjen varastoisipaikkain perusteellisen tarkastuksen sekä laatimaan ehdotuksen niistä varokeinoista, joihin näillä paikoilla olisi ryhdyttävä. Kamarin jäsen Estlander valittiin ⁸⁾ edustamaan kamaria kyseisissä tarkastuksissa.

Komiteat ja valiokunnat. Selvittämään raastuvanoikeuden huoneiston laajentamismahdollisuuksia siten, että m. m. asianajajain ja yleisön odotus-huoneita laajennettaisiin ja ne varustettaisiin paremmilla tuuletus- ja mukavuuslaitteilla, rahatoimikamari päätti ⁹⁾ asettaa valiokunnan, jonka tuli yksissä neuvoin kaupunginarkkitehdin kanssa kiireisesti laatia ehdotus ja lähettää se kamarille. Kyseiseen valiokuntaan tuli maistraatin, kaupungin yleisten töiden hallituksen, raastuvanoikeuden ja Helsingin asianajajayhdistyksen kunkin hallita yksi edustaja.

Uuden keskuspoliisitalon rakentamista koskevan kysymyksen alustavaa käsittelyä varten kamari päätti ¹⁰⁾ asettaa komitean, jonka puheenjohtajaksi valittiin kaupunginjohtaja A. Castrén ja jäseneksi oikeusneuvosmies G. Leopold, jota paitsi poliisilaitosta ja kaupungin yleisten töiden hallitusta kumpaakin oli kehoitettava valitsemaan yksi jäsen. Poliisilaitos valitsi ¹¹⁾ sittemmin edustajakseen poliisimestarinapulaisen K. Soinion ja hänen varamiehekseen lainopillisen poliisimestarinapulaisen V. K. Halmeen, ja kaupungin yleisten töiden hallitus ¹²⁾ arkkitehti K. S. Kallion, jonka varamiehenä olisi kaupunginarkkitehti G. Taucher.

Valtion posti- ja lennätintalon rakennustoimikunnan puheenjohtaja johtaja V. Tanner oli tiedustellut, suostuisiko kaupunki ryhtymään suunni-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 15 p. huhtik. 865 §. — ²⁾ S:n 26 p. huhtik. 895 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 2 p. huhtik. 4,290 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. huhtik. 4,421 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 17 p. kesäk. 1,365 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 2,087 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,704 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 604 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. marrask. 2,160 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1,692 §. — ¹¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 1 p. lokak. 6,449 §. — ¹²⁾ S:n s:n 6,450 §.

teltua ¹⁾ valtion ja kaupungin välistä tilusvaihtoa koskeviin uusiin neuvotteluihin. Rahatoimikamari myöntyi ²⁾ tähän ja asetti kyseistä tarkoitusta varten valiokunnan, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén, rahatoimenjohtaja V. Hupli ja kamarin jäsen Leopold.

Antamaan lausuntoa uudesta liikenneohjesääntöehdotuksesta rahatoimikamari asetti ³⁾ komitean, johon kuuluivat kanslianjohtaja J. W. Andersin sekä kamarin jäsenet Estlander ja von Frenckell.

Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ asettaa komitean, jonka tuli valmistella kysymystä huoneistojen luovuttamisesta kaupungin virastoille erikoisesti ottaen huomioon kaupunginhallituksen huoneistontarve v:sta 1931 lähtien sekä se seikka, että Stockmann osakeyhtiöltä ostetun talon huoneistot samaan aikaan saatiin käytettäviksi. Komiteaan valittiin kanslianjohtaja J. W. Andersin, rahatoimenjohtaja V. Hupli, kaupungininsinööri O. Martikainen ja kaupunginarkkitehti G. Taucher. Rahatoimikamari antoi sittemmin rahatoimenjohtaja V. Huplille tehtäväksi ⁵⁾ yksissä neuvoin v. 1931 valittujen kaupunginjohtajain kanssa laatia ehdotuksen tilapäisten huoneistojen järjestämisestä kaupunginhallitukselle ja kiinteistölautakunnalle sekä niiden alaisille virkamiehille v:n 1931 alusta lukien.

Koska rahatoimikamarin finanssivaliokunnan jäseniksi aikanaan oli valittu ⁶⁾ kaupunginvaltuuston ja sen talousarviovaliokunnan puheenjohtajat, mutta v:ksi 1930 mainittuihin toimiin oli valittu sama henkilö, kamari päätti ⁷⁾, ettei ketään talousarviovaliokunnan jäsentä valittaisi finanssivaliokuntaan vaan että siihen kuuluisivat kaupunginjohtaja A. Castrén, rahatoimenjohtaja V. Hupli ja kamarin jäsen von Frenckell sekä kaupunginvaltuuston ja talousarviovaliokunnan puheenjohtaja I. Lindfors.

Kamarin palkkakomitean jäseneksi valittiin ⁸⁾ kamarin jäsen Leopold.

Erinäisten viranhaltijain palkankorotusehdotusta tarkastamaan rahatoimikamari asetti ⁹⁾ valiokunnan, johon kuuluivat kanslianjohtaja J. W. Andersin, rahatoimenjohtaja V. Hupli ja kamarin jäsen von Frenckell.

Kamarin eronneen jäsenen Virran sijasta valittiin ¹⁰⁾ kamarin jäsen Halme jäseneksi v. 1924 asetettuun komiteaan, jonka tuli laatia kaupungin laitoksista yksityisille annettavista toimituskirjoista kannettavien lunastusmaksujen taksaehdotus.

Ajanmukaisten huoneistojen hankkimista Helsingin tullikamareille käsittelevään komiteaan ¹¹⁾ keskuskauppakamari oli valinnut ¹²⁾ edustajakseen filosofiantohtori E. Järnströmin. Tullihallitus taas ilmoitti ¹³⁾ valinneensa komitean jäseneksi tullihallituksen hallinto-osaston johtajan F. W. Bärlundin.

Uuden terveydenhoitojärjestyksen ja terveydenhoitolautakunnan uuden ohjesäännön ehdotusta tarkastamaan kamari asetti ¹⁴⁾ komitean, johon kuuluivat kamarin jäsenet Levonius, Leopold ja Virta, ensinmainittu puheenjohtajana.

Terveydenhoitolautakunta oli asettanut komitean harkitsemaan kysymystä ryhtymisestä toimenpiteisiin, jotta sopivaa asuntoa vailla olevien tuberkuloottisten henkilöiden majoittuminen yömajoihin saataisiin estetyksi, ja valinnut siihen jäseniksi ensimmäisen kaupunginlääkäarin F. Hisingerin,

¹⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 14. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. maalisk. 607 §. — ³⁾ S:n 29 p. huhtik. 930 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 90 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. marrask. 2,094 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 209. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 18 p. tammik. 139 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 275 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. marrask. 2,138 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1,685 §; ks. v:n 1924 kert. s. 284. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 269. — ¹²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 8. p. tammik. 3,008 §. — ¹³⁾ S:n s:n 3,009 §. — ¹⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 29 p. huhtik. 933 §.

tuberkuloosilääkäri I. Rosqvistin ja lääketieteenlisensiaatti H. Sundeliuksen. Rahatoimikamarin edustajaksi komiteaan valittiin¹⁾ kamarin jäsen Halme.

Komitealle, johon kuuluivat kamarin sihteeri A. Danielson, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger, suomenkielisten kansakoulujen toinen tarkastaja A. Jotuni ja kaupunginarkkitehti G. Taucher, annettiin tehtäväksi²⁾ valmistella kysymystä hammaspoliklinikan perustamisesta Neljännen linjan talossa n:ot 13—15 toimivaan kansakouluun.

Valiokuntaan, jonka kaupungin yleisten töiden hallitus oli asettanut valmistelemaan kysymystä Nikkilän sairaalan laajentamisesta ja tätä tarkoittavaa ohjelmaa laatimaan, rahatoimikamari valitsi³⁾ edustajakseen rahatoimenjohtaja V. Huplin.

Aktiebolaget Botby osakeyhtiön tarjottua kaupungin lunastettavaksi Puodinkylän kantatilan ja kantatilasta erotettujen palstojen omistajain tehtyä samanlaiset omia palstojaan koskevat tarjoukset sairaalahallituksen asettama mielisairaalakomitea oli päässyt sellaiseen tulokseen, että Puodinkylän kartano olisi sopivin paikka uudelle mielisairaallalle. Tämän johdosta rahatoimikamari päätti⁴⁾ antaa kaupunginjohtaja A. Castrénille, rahatoimenjohtaja V. Huplille ja kamarin jäsenelle von Frenckellille tehtäväksi neuvotella edellä mainittujen omistajain kanssa myyntiehdoista ja myyntihintain alentamisesta. Sitä paitsi kamari kehoitti kaupungin yleisten töiden hallitusta yksissä neuvoin sairaalahallituksen kanssa laatimaan ehdotuksen mielisairaalan sijoittamisesta joko kaupungin Puodinkylässä ja Tuomarinkylässä omistamalle maalle tai lunastettavaksi tarjotulle alueelle.

Käsittelemään kysymystä huoneistojen vuokraamisesta sairaaloille Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiön n:o 4 korttelissa n:o 585 olevalle Mäkelänkadun tontille n:o 45 rakentamasta talosta kamari asetti⁵⁾ komitean, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén puheenjohtajana, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger terveydenhoitolautakunnan, lääketieteen- ja kirurgiantohtori K. F. Hirvisalo ja ylimääräinen professori E. Sandelin sairaalahallituksen sekä professori V. Lassila ja kunnalliskodin johtaja H. Waahterlinna köyhäinhuolautakunnan edustajina.

Rahatoimikamari päätti⁶⁾ asettaa 5-jäsenisen komitean, jonka tehtävänä oli tarkan tilaston laatiminen kansakoulujen voimistelusalien käyttämisestä sekä ehdotuksen antaminen sopivain harjoitushuoneistojen puutteen vuoksi voimisteluseuroille aiheutuvien haittojen mahdollisista poistamistoimenpiteistä. Puheenjohtajaksi valittiin⁶⁾ kamarin jäsen Levonius ja jäseniksi verhoilijamestari V. Lähtinen, suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen taloudenhoitajat S. Ojanne ja E. Pontán sekä apulaispoliisimestari K. Soinio. Ensiksi mainitun anottua vapautusta komitean jäsenyydestä valittiin⁷⁾ hänen tilalleen rahatoimenjohtaja V. Hupli.

Valmistelemaan kysymystä ulkosalla tapahtuvan elintarpeiden myynnin järjestämisestä kesäkuun 1 p:n 1931 jälkeen asetettiin⁸⁾ komitea, johon tulivat kaupunginjohtaja A. Castrén puheenjohtajaksi sekä kamarin jäsen Estlander, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger, tarkastajatar M. Sillanpää ja rakennusmestari I. W. Udd.

Tämän komitean ehdotuksesta kamari sittemmin päätti⁹⁾ asettaa valiokunnan laatimaan ehdotusta kalakaupan järjestämisestä ja sen jäseniksi va-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. kesäk. 1,369 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 76 §. — ³⁾ S:n 14 p. marrask. 2,206 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 2,351 §. — ⁵⁾ S:n s:n 2,374 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. helmik. 278 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. elok. 1,527 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 121 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. syysk. 1,731 §.

littiin kaupungineläinlääkäri W. Ehrström ja tori- ja kauppahallivalvoja I. Lydman sekä yksi kalakauppiaiden edustaja. Sihteeriksi valittiin kamarin sihteeri A. Blomberg.

Käsittelymään kysymystä lisäalueiden varaamisesta Sörnäisten niemeltä kaasu- ja sähkölaitoksen vastaisia laajennuksia varten rahatoimikamari päätti ¹⁾ asettaa komitean valiten kanslianjohtaja J. W. Andersinin sen puheenjohtajaksi; kaupungin teknillisten laitosten tuli valita komiteaan kaksi jäsentä ja kaupungin yleisten töiden hallituksen ja satamahallituksen kummankin yksi jäsen. Kaupungin teknillisten laitosten hallitus valitsi ²⁾ sittemmin jäseniksi kaasu- ja sähkölaitosten toimitusjohtajat R. Brandtin ja A. Marsion, kaupungin yleisten töiden hallitus ³⁾ puheenjohtajansa insinööri E. Moringin ja satamahallitus ⁴⁾ satamalaituksen johtajan O. E. Jaatisen.

Rahatoimikamari päätti ⁵⁾ asettaa toimikunnan, johon valittiin ⁵⁾ kanslianjohtaja J. W. Andersin, taiteilija R. Blomstedt, kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kaupunginjohtaja A. Castrén, laatimaan ehdotusta taideteosten hankkimisesta kaupungin aukioiden kaunistamiseksi.

Toimikunnan annettua asiasta lausunnon kamari päätti ⁶⁾ asettaa siinä ehdotetun lautakunnan laatimaan eri kaupunginosien yleistä kaunistamissuunnitelmaa sekä sittemmin arvostelemaan saapuneita ehdotuksia ja päättämään taideteoksien ostamisesta. Lautakunnan jäseniksi valittiin toimikunnan jäsenten lisäksi rahatoimenjohtaja V. Hupli, jota paitsi Suomen arkkitehtiiliittoa, Suomen kuvanveistäjäinliittoa ja Suomen koristetaiteilijain liitto Ornamoia kutakin kehoitettaiisiin valitsemaan yksi jäsen lautakuntaan. Sittemmin rahatoimikamari päätti ⁷⁾ valita kaupunginjohtaja Castrénin sijaan uuden kaupunginjohtajan A. Tulenheimon ja kanslianjohtaja Andersinin sijaan kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin lautakunnan jäseniksi.

Rahatoimikamari päätti ⁸⁾ asettaa arviolautakunnan vahvistamaan sen korvauksen, joka kaupungin vuokrasopimuksen mukaisesti tuli maksaa Salmisaaren huvila-alueen n:o 2 vuokraajalle A. B. Zetterbergille hänelle kuuluvan alueella olevan rakennuksen poistamisesta. Lautakunnan jäseniksi valittiin kaupungingeodeetti W. O. Lille, kiinteistöisännöitsijä S. Puranen ja rakennusmestari E. Hansson.

Viimeisinä vuosina oli yksityisillä tonteilla olevain bensiininjakeluasemain lukumäärä huomattavasti lisääntynyt, mikä oli omiaan eräissä kohdin vaikeuttamaan katuliikennettä ja vastaisuudessa voisi aiheuttaa suurta haittaa. Koska bensiininjakelua koskevia maistraatin ja maaherran päätöksiä erinäisissä tapauksissa ei ollut tehty rahatoimikamarin lausuntojen mukaisesti, kamari kaupunginjohtaja A. Castrénin ehdotuksesta päätti ⁹⁾ asettaa komitean käsittelymään tätä kysymystä ja laatimaan ehdotuksen jakeluasemain luvun mahdollisimman suuresta rajoittamisesta sekä niiden sijoittamisesta sopiville paikoille, mikä mahdollisesti voitaisiin aikaansaada järjestämällä yhteistoimintaa kaupungin ja edellä mainittujen viranomaisten kesken. Komitean jäseniksi valittiin ⁹⁾ kanslianjohtaja J. W. Andersin puheenjohtajaksi sekä kamarin jäsen von Frenckell, kaupungininsinööri O. Martikainen ja kunnallisneuvosmies Y. Similä.

Valmistelemaan kysymystä talviurheilukeskuksen järjestämisestä Helsinkiin rahatoimikamari asetti ¹⁰⁾ komitean, johon kuuluivat rahatoimenjohtaja

¹⁾ Rkmin pöytäk. 8 p. huhtik. 799 §. — ²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 14 p. toukok. 4,783 §. — ³⁾ S:n s:n 4,793 §. — ⁴⁾ S:n s:n 4,797 §. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 26 p. huhtik. 897 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. syysk. 1,680 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. lokak. 2,079 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,579 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. tammik. 120 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. syysk. 1,662 §.

V. Hupli puheenjohtajana sekä avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Aminoff, kamarin jäsen von Frenckell, urheilulautakunnan jäsen V. Lähteenen ja apulaispoliisimestari K. Soinio kaupungin edustajina, filosofianmaisteri T. Aro Suomen voimistelu- ja urheiluliiton edustajana sekä kauppias E. Elo Työväen urheiluliiton edustajana.

Laatimaan ehdotusta kaupungin kansanpuistoihin kohdistuvan liikenteen järjestämisestä asetettiin¹⁾ komitea, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén puheenjohtajana sekä rahatoimikamarin v. t. asiamies H. J. Bostrom ja satamakapteeni A. Lindfors.

Jäseniksi komiteaan, joka oli asetettu laatimaan ehdotusta Hietaniemen uimarannan järjestämisestä, rahatoimikamari valitsi²⁾ kamarin jäsenen von Frenckellin, rahatoimenjohtaja V. Huplin, kaupungininsinööri O. Martikaisen, kiinteistöisännöitsijä S. Purasen ja apulaispoliisimestari K. Soinion. Puheenjohtajana toimi rahatoimenjohtaja Hupli.

Hietaniemen rantakylpylän y. m. uimarantain rakennusten vastaisia laajennuksia ja parannuksia koskevan suunnitelman laatimista varten rahatoimikamari asetti³⁾ komitean, jonka muodostivat rahatoimenjohtaja V. Hupli puheenjohtajana sekä kamarin jäsen Estlander, kaupungininsinööri O. Martikainen, kiinteistöisännöitsijä S. Puranen ja apulaispoliisimestari K. Soinio.

Laatimaan v. 1931 myytäviksi tarjottavien tonttien luetteloä asetettiin⁴⁾ komitea, johon kuuluivat rahatoimenjohtaja V. Hupli puheenjohtajana sekä kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila, kamarin jäsenet Estlander ja Halme, kamarin sihteeri K. Hård af Segerstad sekä kaupungingeodeetti W. O. Lille.

Harkitsemaan, olivatko kaupungin varastoalueiden vuokrat liian korkeita ja esiintykö niiden veloituksessa epätasaisuuksia, rahatoimikamari asetti⁵⁾ komitean, johon kuuluivat kanslianjohtaja J. W. Andersin puheenjohtajana, kamarin jäsen Halme ja kiinteistöisännöitsijä S. Puranen.

Rahatoimikamari oli päättänyt ryhtyä valtion kanssa neuvotteluihin siviilija sotilaslentokentän rakentamisesta Viikin alueelle, ja kaupungin edustajiksi oli valittu kaupunginjohtaja A. Castrén sekä kamarin jäsenet Estlander ja Halme, jota paitsi kamari oli esittänyt puolustusministeriölle, että valtiokin valitsisi edustajat kyseiseen toimikuntaan. Puolustusministeriö oli tämä j johdosta ilmoittanut⁶⁾ kamarille hyväksyneensä mainitun ehdotuksen sekä valinneensa edustajikseen ilmavoimien komentajan everstiluutnantti V. A. Vuoren ja vanhemman hallitussihteerin K. Rosenlöfin, minkä lisäksi maatalousministeriö oli valinnut edustajakseen agronomi S. Mattssonin.

Valmistelemaan kysymystä Vanhankaupungin lahden ranta-alueen jaotuskaavaehdotuksen laatimisesta sekä teollisuus ja varastoalueiden järjestämisestä Reijolaan Pasilan aseman länsipuolelle ja Mäkelään rahatoimikamari asetti⁷⁾ komitean, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén puheenjohtajana sekä kamarin jäsen Estlander, insinööri G. Idström, kauppaneuvos I. Lindfors ja filosofiantohtori H. Ramsay.

Valmistelemaan kysymystä lausunnon antamisesta maakuntain itsehallintoä koskevasta lainvalmistelukunnan ehdotuksesta kamari asetti⁸⁾ komitean, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén sekä kamarin jäsenet Estlander ja Halme.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 11 p. tammik. 91 §. — ²⁾ S:n 22 p. maalisk. 660 §. — ³⁾ S:n 5 p. syysk. 1,677 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 1,917 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,399 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. helmik. 329 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. heinäk. 1,492 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. huhtik. 934 §.

Kaupunginjohtaja A. Castrén alisti kamarin harkittavaksi, eikä voitaisi perustaa kunnallista puusepäntöhuonetta työn järjestämiseksi puusepäntöalalla ennen toimineille henkilöille, jotka siellä voisivat valmistaa esim. puutarhakalustoja ja muita kaupungin omissa laitoksissa tarvittavia yksinkertaisia huonekaluja. Samalla kaupunginjohtaja ilmoitti, että oli ilmaantunut tilaisuus 300 m² käsittävän huoneiston vuokraamiseen Munkkisaarella olevasta kaupungin rakennuksesta 6,000 markan kuukausivuokrasta. Tässä huoneistossa voisi järjestää työtä ainakin 50 miehelle. Vaikka mainitunlainen toiminta olisi sängen vaikea järjestää ja mahdollisesti aiheuttaisi suuria kuluja, rahatoimikamari päätti¹⁾ asettaa asiaa valmistelemaan komitean, johon tulivat kamarin jäsen Halme, kaupungininsinööri O. Martikainen ja rakennusmestari I. W. Udd.

Laatimaan ehdotusta kesällä 1930 mahdollisesti järjestettävistä hätäaputoista rahatoimikamari asetti²⁾ komitean, johon kuuluivat kaupunginjohtaja A. Castrén puheenjohtajana ynnä kamarin jäsenet Halme ja Leopold sekä kaupungininsinööri O. Martikainen.

Laatimaan ehdotusta töiden järjestämisestä ja mahdollisiin muihin toimenpiteisiin ryhtymisestä työttömyyden vastustamiseksi talvella 1930—31 rahatoimikamari asetti³⁾ komitean, jonka muodostivat kaupunginjohtaja A. Castrén, kamarin jäsenet Estlander, Halme ja Leopold sekä kaupungininsinööri O. Martikainen.

Siltä varalta, että valtio myöntäisi kaupungille avustusta työttömyyden torjumiseksi, rahatoimikamari päätti⁴⁾ asettaa sellaisten tapausten varalta säädetyn työttömyyslautakunnan valiten sen jäseniksi kaupunginjohtaja A. Castrénin puheenjohtajaksi sekä kamarin jäsenet Estlanderin ja Leopoldin, köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtajan H. Myhrbergin sekä kaupungininsinööri O. Martikaisen työnantajain ja kamarin jäsenen Halmeen työntekijäin edustajaksi.

Laatimaan yksityiskohtaista ohjelmaa vaatteiden ja jalkineiden hankkimiseksi ja jakamiseksi puutteenalaisille rahatoimikamari päätti⁵⁾ asettaa toimikunnan, johon kamarin puolesta valittiin jäsenet Halme ja Leopold, minkä lisäksi köyhäinhuoltolautakuntaa ja työnvälitystoimiston johtokuntaa kumpaakin kehoitettiin valitsemaan siihen kaksi jäsentä, yksi mies- ja yksi naispuolinen; sitä paitsi kehoitettiin Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomiteaa valitsemaan toimikuntaan yksi työttömien edustaja. Köyhäinhuoltolautakunnan edustajiksi valittiin⁶⁾ sittemmin rouva E. Huttunen ja köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtaja H. Myhrberg. Työnvälitystoimiston johtokunta valitsi⁷⁾ jäseniksi osastonjohtaja A. Bruunin ja toimittaja A. E. Leinon. Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön edustajaksi valittiin⁸⁾ virkailija N. Lehto.

Koska kamarin v. 1929 asettaman⁹⁾ työttömyysavustusten jakelutoimikunnan vakinainen jäsen johtaja H. Myhrberg sairauden vuoksi oli estynyt ottamasta osaa toimikunnan töihin, kamari valitsi¹⁰⁾ hänen tilalleen köyhäinhuoltolautakunnan apulaisasiamiehen I. Oppmanin.

Työttömien konttoristien tehoisaa avustamista koskevaa kysymystä käsittelemään rahatoimikamari asetti¹¹⁾ valiokunnan, jonka muodostivat kamarin jäsenet Halme, Leopold ja Levonius.

1) Rkmin pöytäk. 3 p. tammik. 19 §. — 2) S:n 8 p. huhtik. 807 §. — 3) S:n 12 p. elok. 1,550 §. — 4) S:n 18 p. elok. 1,558 §. — 5) S:n 4 p. marrask. 2,090 §. — 6) S:n 14 p. marrask. 2,169 §. — 7) S:n 12 p. jouluk. 2,466 §. — 8) S:n 14 p. marrask. 2,170 §. — 9) Ks. v:n 1929 kert. s. 269. — 10) Rkmin pöytäk. 8 p. huhtik. 808 §. — 11) S:n 17 p. lokak. 1,924 §.

Sen johdosta, että rahatoimikamarin toimikausi päättyi v:n 1931 alusta lukien, kamari päätti¹⁾ lakkauttaa kaikki aikaisemmin asetetut komiteat seuraavia kysymyksiä valmistelemaan asetettuja lukuunottamatta: satamamaksujen kannannan järjestämistä tullikannannan yhteydessä²⁾; kaupungin kiinteistöjen palovakuuttamista³⁾; kunallisverotuksen perusteita⁴⁾; uusien huoneistojen rakentamista Helsingin tullikamareille⁴⁾; ulkosalla tapahtuvan elintarvekaupan järjestämistä⁵⁾; talviurheilukeskuksen aikaansaamista⁶⁾; uimarantojen rakennusten laajentamista ja parantamista⁷⁾; sekä taide- teosten hankkimista kaupungin yleisille paikoille⁵⁾.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin. Rahatoimikamari päätti, että alla mainituissa tapauksissa valittaisiin seuraavat henkilöt kaupungin avustamain yleishyödyllisten asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien johtokuntain jäseniksi:

Asunto-osuuskunta Vallilan r. l.: rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg, kaupungin asemakaava-arkkitehti B. Brunila, sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Danielson ja sosialilautakunnan avustava sihteeri A. G. Waronen⁸⁾;

Asunto-osakeyhtiö Stenbäckinkatu 18—20:n: filosofianmaisteri V. Kaukoranta ja arkkitehti T. Salervo⁹⁾;

Asunto-osakeyhtiö Hauhon: sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson, johtaja K. Heinonen sekä kunnan työväenasuntojen isännöitsijä G. V. Karhumaan sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Blomberg ja kamarin jäsen Kauppi¹⁰⁾;

Asunto-osakeyhtiö Sturen: kanslianjohtaja J. W. Andersin, rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg sekä sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson¹¹⁾;

Aktiebolaget Tjänstemannabostäder — Virkamiesasuntoja osakeyhtiön: rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg, sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson sekä kamarin jäsen Estlander¹²⁾;

Osakeyhtiö Lapinlahdenkatu 27:n: kamarin sihteeri A. Blomberg, kauppias K. V. Hyvönen, taloudenhoitaja S. Ojanne, kiinteistöisännöitsijä S. Puranen ja varatuomari L. Silvenius sekä varalle rahatoimikamarin notaari G. Brotherus ja rouva F. Hyvönen¹³⁾;

Asunto-osuuskunta Kävyän r. l.: sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson, rahatoimikamarin jäsen Halme ja avustava rakennustarkastaja A. Toivonen sekä varamiehiksi rahatoimikamarin sihteeri A. Danielson ja kamarin notaari T. Törnblom¹⁴⁾;

Vallilan asunto-osuuskunnan r. l.: kamarin sihteeri A. Blomberg, sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Danielson ja kiinteistöisännöitsijä S. Puranen¹⁵⁾;

Asunto-osuuskunta Vallilan r. l.: rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg, kaupungin asemakaava-arkkitehti B. Brunila, sosialilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varalle kamarin sihteeri A. Danielson ja sosialilautakunnan avustava sihteeri A. G. Waronen¹⁶⁾;

Asunto-osakeyhtiö Tyynin: rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg,

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 30 p. jouluk. 2,662 §. — ²⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 259. — ³⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 275. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 269. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. s. 327. — ⁶⁾ S:n s. 328. — ⁷⁾ S:n s. 329. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. tammik. 49 §. — ⁹⁾ S:n s:n 50 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. tammik. 211 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. helmik. 483 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. helmik. 505 §. — ¹³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. maalisk. 3,940 §. — ¹⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 29 p. heinäk. 1,503 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. syysk. 1,664 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 1,665 §.

sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Danielson ja notaari T. Törnblom ¹⁾;

Asunto-osakeyhtiö Aito bostadsaktiebolagin: sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson, rahatoimikamarin notaari T. Nordberg ja arkkitehti A. Nyberg sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Danielson ja johtaja K. R. Heinonen ²⁾;

Oma-asunto osakeyhtiön: rahatoimikamarin sihteeri A. Blomberg, sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Danielson ja sen notaari T. Nordberg ³⁾;

Asunto-osakeyhtiö Osmo-Käpylän: avustava rakennustarkastaja A. Toivonen ja varamieheksi rahatoimikamarin notaari T. Nordberg ⁴⁾;

Asunto-osakeyhtiö Vallilan pienasunnot n:o 1:n: sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson, johtaja K. R. Heinonen ja kamarin jäsen Kauppi sekä varalle kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kunnan työväenasuntojen isännöitsijä G. V. Karhumaa ⁵⁾;

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 2:n: kanslianjohtaja J. W. Andersin, sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson, johtaja K. R. Heinonen ja kamarin jäsen Kauppi sekä varamiehiksi kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kunnan työväenasuntojen isännöitsijä G. V. Karhumaa ⁶⁾;

Asunto-osuuskunta Voiton r. 1.: rahatoimikamarin sihteeri A. Danielson, sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson ja kamarin jäsen Halme sekä varamiehiksi kamarin sihteeri A. Blomberg ja kunnan työväenasuntojen isännöitsijä G. V. Karhumaa ⁷⁾;

Asunto-osuuskunta Haavan r. 1.: sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson, kamarin jäsen Halme ja avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä sekä varamiehiksi rahatoimikamarin sihteerit A. Blomberg ja A. Danielson ⁸⁾; sekä

Asunto-osuuskunta Käpylän r. 1.: sosiaalilautakunnan sihteeri A. Eriksson, kamarin jäsen Halme, herra E. Korttila ja avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä sekä varalle rahatoimikamarin sihteerit A. Blomberg ja A. Danielson ⁹⁾.

Sen johdosta, ettei jäsen Halmetta yhden vuoden aikana ollut kutsuttu Asunto-osuuskunta Haavan kokouksiin vaikka rahatoimikamari oli valinnut hänet kaupungin edustajaksi, kamari oli antanut asiamiehelleen tehtäväksi ¹⁰⁾ hankkia selvityksen siitä, kutsuivatko muut yhtiöt ja osuuskunnat, joihin oli valittu kaupungin edustajia, heidät säännöllisesti johtokuntainsa kokouksiin. Asiamies ilmoitti sittemmin, ettei mikään muu yhtiö ollut laiminlyönyt tätä, jota vastoin oli ilmennyt, että erinäiset yhtiöt ja osuuskunnat eivät olleet joka vuosi anoneet, että rahatoimikamari valitsisi edustajansa niiden johtokuntiin, vaan ainoastaan valinneet uudelleen entiset edustajat. Rahatoimikamari päätti ¹¹⁾ tämän johdosta kehoittaa niitä yhtiöitä ja osuuskuntia, joihin kaupunki valitsi edustajia, vuosittain hyvissä ajoin ennen yhtiökokousta ilmoittamaan siitä kaupunginhallitukselle edustajain valitsemista varten.

Päätäjäiset. Sen jälkeen kun kaikki joulukuun 30 p:n esityslistassa olevat asiat oli käsitelty loppuun ¹²⁾, kamarin jäsen Estlander teki selkoa kaupunginhallinnon kehityksestä rahatoimikamarin toimiaikana.

Sen jälkeen kaupunginjohtaja A. Castrén piti puheen kamarin jäsenille, virkamiehille ja muulle henkilökunnalle, jonka jälkeen hän suunnilleen seuraavasti teki selkoa kaupungin kehityksestä kuluneena aikana. Hän lausui, että

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. lokak. 1,856 §. — ²⁾ S:n 24 p. lokak. 2,007 §. — ³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,934 §. — ⁴⁾ S:n s:n 1,935 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 2,262 §. — ⁶⁾ S:n s:n 2,263 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 2,431 §. — ⁸⁾ S:n s:n 2,432 §. — ⁹⁾ S:n s:n 2,433 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 2,434 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,602 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,668 §.

rahatoimikamari oli lopettamassa 54 vuotta kestäneen toimintansa. Helsinki oli pieni kaupunki silloin kun rahatoimikamari perustettiin. Kamarissa oli alkuaan vain harvoja virkamiehiä, koska vapaaehtoiset työvoimat pääasiallisesti suorittivat työn. Tätä vapaaehtoista työtä tekivät kunnan huomattavimmat jäsenet ja siten saatiin suuria aikaa. Myöhemmin kaupungin kuitenkin yhä enemmän oli täytynyt turvautua palkattuihin voimiin, mutta vapaaehtoiseen työhön perustuva toiminta oli kuitenkin ollut huomattava tekijä. Näin oli ollut myöskin jälkeen v:n 1922, jolloin viimeinen hallinnonjärjestely toimeenpantiin. Puhuja huomautti edelleen, että viimeksi kuluneena kymmenvuotiskautena oli kunnallishallinnon alalla ratkaistu suuria kysymyksiä, ehkä kaikkein tärkeimmät. Ryhtymättä tarkemmin koskettelemaan eri asioita hän ainoastaan mainitsi, että kaupungin raha-asiat olivat suhteellisen hyvin järjestetyt sekä että rahatoimikamarilla oli ollut tilaisuus esittää kaupunginvaltuustolle ja saada siellä hyväksytyiksi ne periaatteet, joiden mukaisesti kamarin työ oli suoritettu. On myönnettävä, että kaupungin talousarvio ja raha-asiain hoito olivat paremmin järjestetyt kuin aikaisemmin; lainat oli vakautettu ja niitä käytettiin terveemmin kuin ennen. Siitä huolimatta, että kaupunki oli uhrannut huomattavia rahamääriä asukkaistensa hyväksi, oli verotus kuitenkin suurin piirtein katsoen pysynyt samalla tasolla kuin ennen sotaa. Puhuja esitti vielä muutamia numeroita, jotka osoittivat kaupungin kehitystä viimeisenä kymmenvuotiskautena. Lopuksi kaupunginjohtaja julkilausui tunnustuksensa rahatoimikamarin silloisten ja entisten jäsenten suorittamalle työlle, jota paitsi hän mainitsi lauta- ja johtokuntain y. m. suorittaman valmistavan työn.

Esitettyään kiitoksensa avustaville kaupunginjohtajille sekä kamarin virkamiehille ja henkilökunnalle kaupunginjohtaja vielä lausui muutamia muistosoanoja kamarin asiamiehen kanslianeuvos H. J. Boströmin joulun aikana tapahtuneen kuoleman johdosta.

Sen jälkeen kaupunginjohtaja Castrén julisti rahatoimikamarin viimeisen kokouksen päättyneeksi.

Seuraavat tiedot rahatoimikamarin asiamiesosastolla käsitellyistä asioista valaisevat tämän osaston toiminnan laajuutta v. 1930:

Asian laatu.	Ratkaistuja.	Seuraavaan vuoteen siirtyneitä.	Yhteensä.
Vararikkoja, vuosihaasteita y. m.	360	122	482
Oikeudenkäyntejä ja perimisiä	391	67	458
Kiinnityksiä ja lainasopimuksia	87	7	94
Maanvuokra-asioita	219	31	250
Huoneenvuokra-asioita	86	14	100
Kauppakirjoja ja lainhuutoja	28	11	39
Testamentteja	5	1	6
Toimilupia ja urakkasopimuksia	24	4	28
Kunnallisveroja	19	1	20
Sekalaisia asioita	83	13	96
	Yhteensä 1,302	271	1,573

Kertomusvuonna lähetettiin 1,873 kirjettä.

Kaupungin painatustöiden valvoja antoi seuraavan selonteon toiminnastaan v. 1930:

V:n 1930 talousarviossa esiintyi useimpien laitosten painatus ja sidonta ensi kerran erillisenä momenttina; aikaisemmin suoritettiin nämä menot kunkin laitoksen tarverahoista. Tällaisia määrärahoja merkittiin talousarvioon yhteensä 2,285,050 markkaa; lisämäärärahoja myönnettiin 7 eri momenttiin yhteensä 115,467: 70 markkaa ja edellisestä vuodesta siirtyneitä 204,099: 11 markkaa, joten käytettävissä olevat määrärahat nousivat yhteensä 2,604,616: 81 markkaan. Vuoden varrella niistä käytettiin 2,260,298: 50 markkaa ja seuraavaan vuoteen siirrettiin 231,992: 56 markkaa; säästö oli siten 112,325: 75 markkaa. Tähän tulivat lisäksi sellaisten virastojen painatus- ja sidontakustannukset, jotka suoritivat ne tarverahoistaan, sekä vaalilomakkeiden, asemakaavakartan y. m. painatuskustannukset, joita varten oli myönnetty eri määrärahat. Nämä kustannukset nousivat kaikkiaan 192,655: 35 markkaan. Kaupungin v:n 1930 painatus- ja sidontakustannukset nousivat siten yhteensä 2,452,953: 85 markkaan.

Painatuskustannukset olivat n. 82 % ja sidontakustannukset n. 18 % kokonaiskustannuksista.

Painatustöiden valvojan välityksellä suoritettiin v. 1930 seuraavat painatus- ja sidontatyöt, joiden kustannukset nousivat alla olevassa taulukossa mainittuihin määriin:

Lautakunta tai virasto, jonka laskuun työ suoritettiin.	Lomakkeet.		Muut painatustyöt.		Painatus- ja sidontakulut. Smk.
	Eri lajeja.	Yhteensä kpl.	Eri lajeja.	Yhteensä kpl.	
Maistraatti.....	93	219,825	—	—	61,342 65
Raastuvanoikeus	108	133,600	—	—	50,436 50
Ulosottolaitos	63	547,950	—	—	63,349 05
Raatihuoneen arkisto	—	—	—	—	35,331 50
Kaupunginvaltuuston kanslia	4	4,075	48	14,760	182,181 95
Rahatoimikamarin kanslia ja asiamiesosasto	46	348,570	92	23,550	457,808 80
Rahatoimikonttori	101	1,673,140	2	550	174,480 30
Satamahallitus ja sen alaiset laitokset..	20	249,000	—	—	19,770 80
Tilastokonttori	15	86,265	17	10,710	380,970 —
Työnvälitystoimisto	9	112,000	—	—	9,788 —
Verotusvalmistelukunta	25	553,550	—	—	83,541 25
Terveystoimikuntalautakunta ja sen alaiset laitokset.....	127	280,770	—	—	38,363 80
Sairaalat ja sairaalain tilivirasto	54	276,850	—	—	46,886 80
Köyhäinhuolto- ja sosiaalilautakunta ja sen alaiset laitokset.....	156	389,500	2	400	51,686 70
Lastensuojelulautakunta	43	50,700	2	1,400	22,588 75
Suomenkieliset kansakoulut	29	124,200	1	500	24,609 90
Ruotsinkieliset kansakoulut	19	21,650	1	200	10,015 20
Muut opetuslaitokset	12	8,775	3	950	7,900 75
Kaupunginkirjasto	23	223,595	4	3,860	257,752 25
Vesijohtolaitos	20	110,650	1	1,050	24,650 50
Kaasulaitos	92	680,845	1	1,050	83,687 25
Sähkölaitos	151	1,751,245	1	1,050	150,837 25
Rakennuskonttori.....	51	243,160	—	—	83,937 60
Puhtaanapitolaitos	13	72,730	—	—	12,434 —
Kansanpuistot	45	792,160	—	—	14,412 50
Muut lautakunnat ja laitokset.....	121	680,143	—	—	104,189 80
Yhteensä	1,440	9,634,948	175	60,030	2,452,953 85

Suurin osa painatuskuluja, 564,107: 85 markkaa, tuli kaupunginvaltuuston esityslistojen ja painettujen asiakirjain osalle sekä tilastokonttorin julkaisujen osalle 371,415 markkaa. Sidontakustannuksista suurin osa, 231,732 markkaa, tuli kaupunginkirjaston osalle.

Eri lomakelajien lukumäärä oli 1,440 oltuaan v. 1929 1,253 ja lomakkeiden lukumäärä 9,634,948 oltuaan edellisenä vuonna 9,824,045.

Painatustöiden valvoja tarkasti suoritettujen painatus- ja sidontatöiden laskut.
